

ALEXANDRU
SEVER

Logodnica

Comedie în cinci acte

*Se dedică — cu toate zimbetele
cuvantine — jucăi mele, Mihăela*

Personaje:

BUNICUL
MATEI MATEESCU — chirurg, profesor universitar
ANDREI MATEESCU — fiul lui Matei, student la Institutul de teatru
VIRGIL — prietenul casei, profesor

MONICA MATEESCU — fiica lui Matei, elevă de liceu
AURA — studentă
ELVIRA — fiica bunicului
COAFEZA

ACTUL I

Un hol. Două uși, în fund: una dă în antret, alta în casă. Lingă ușă dinspre antret, o fereastră mare, la stradă. O ușă la stanga, larg deschisă, dă într-un ceardac de piatră, spre grădină: o ușă în dreapta dă în casă. Mobilă de stil vechi: fotolii, masă, canapea.

BUNICUL (cu panama mare, albă, cu ochelari pe virful nasului, cu sal pe umeri, cu pantalonii căzuți, intră tirindu-și papuci. Se oprește, deodată, în mijlocul încâperii, înalță capul, ca și cum ar asculta ceva numai de el auzit): So

intimplă... Ai naibii să fii dacă nu se întimplă! Să, uite, nimenei nu-mi spune nimic.
(Brusc, năvălește o fată de vreo 16 ani, urmată de mătușă-sa, o femeie nijel trecută, purtind o tavă cu o cană de lapte.)

ELVIRA : Monică, pentru Dumnezeu, bine-lăptele !

MONICA (se dă pe lingă bunici-său, îl răsucrește ca pe un titirez) : Nu, nu vreau, nu beau ! (Sîrge pe ușă din stînga, în grădină.)

ELVIRA : Doamne, ce mă fac cu fata astu !? **BUNICUL** (firind-o cu un deget deschis) : Dar tu... tu cine-mi ești ?

ELVIRA (anărâtă) : Vai, tataie, știi bine că eu sunt Elvira.

BUNICUL : Elvira !? Care Elvira ?

ELVIRA : Fata matale ! Care Elvira !?

BUNICUL : Aha, a mare... Încă nu te-ai măritat, încă nu ?

ELVIRA : Nu, tataie, nu m-am măritat.

BUNICUL : Așa-ți trebuie ! Intotdeauna n-a fost grea de cap ! Înceată la minte și zăbăvnică la faptă ! Ei, ce să faci, nu ne stă în putință să ne alegem copiii. *Non fuit in noster potestate...* Nici la latină nu te prea ducea capul. Sîrșah, abinăbin ai învățat ! Si zici că ești a mare ?

ELVIRA : Da, a mare... (obosită) și cam urăscă.

BUNICUL : Si, a mică ?

ELVIRA (blind) : Tatnie, de ce mă necăjești și mata ? Știi bine că Lili a murit.

BUNICUL : A mică !! Cu cum să moră ? Ieri era pe-aici.

ELVIRA : Ieri ?... Doamne, tataie... Știi că timp a trecut de ieri pînă azi ?... Șaisprezece ani.

BUNICUL : Șaispre ?! Si mie de ce nu-mi spune nimănui nimie ?

ELVIRA : Vai, tataie, cum să nu-ți spunem ? Dacă a murit — a murit !

BUNICUL : Aș, cum să moară ? (Reintră Monica.) N-o vezi ? M-n invită că pe un titirez !

ELVIRA : Astă nu-i Lili... E fetița ei, Monica.

MONICA : Așa-i, buniciule, eu sunt Monica.

ELVIRA : Lili a murit cînd a născut-o.

BUNICUL : Ce prostie ! Cum să nască ? Așa, din vînt ? Dar ce, era căsătorită ?

ELVIRA : Bineînțeles ! S-a căsătorit cu Matei.

BUNICUL : Care Matei ?... Aha, Matei... Guleratul ! Parcă l-aș cunoștește...

MONICA : Cred și eu ! Dacă e tăticu !

ELVIRA : Monica, pentru Dumnezeu, nu-l mai înșurubă și tu !

BUNICUL : Da, dar n-am consumăt... E adevarat, a venit la mine unul, zicea că-i doctor... Auzi dumneata ? !

ELVIRA : Doctorul astă a ajuns profesor universitar !

BUNICUL : De unde știi tu ?

MONICA : Păi, dacă e tăticu !

BUNICUL : Trebuie lui ! Eu i-am spus una și bună... Cum adică, domnule, cum vine astă ? Eu cresc fiu, eu o îmbrac, eu îl dau de mîncare, eu îl fac educație, o îndop și eu cewa latină, să fie ea mai căpătosă decît altele, o îngrijesc, va să zică, o pup dimineață la sculare și seara

la culcare, o feresc că pe ochii din cap... Sîi uite așa, deodată, vîi dumneata, din toată lumea astă, un gulerat, un nu știu cine, un oarecicare, pe care nu-l știu, nu-l cunosc, nici că-nu pasă de dumneata... Sîi-mi furi fata ! Păi, drept e asta ? Așa că n-am consumăt defel. Am zis : nu ! Non possumus ! Si, eu toate că să ren într-un picior și striga...

ELVIRA : Cine sărenă ?

BUNICUL : Ei, cine ! Greu mai ești de cap ! Lili ! Cine, alta ? Sărenă într-un picior și striga prin totă curtea...

MONICA (topând) : M-am logodit ! M-am logodit ! (Fuge în grădină.)

BUNICUL (furios) : Nu-ți dau voie ! Nu consumăt !

ELVIRA : Vai, tataie, dar astă nu e Lili, e Monica. Si, apoi, ai consumăt. Încă de acum vreo douăzeci și cîva de ani ! Pe urmă, Lili a născut un băiat...

BUNICUL : Aiurea ! Nu l-am văzut în viață mea !

ELVIRA : Pe Andrei ?

BUNICUL : Care Andrei ?

ELVIRA : Andrei, tataie, nepotul matale...

Nu te săruti el în fiecare dimineată ?

BUNICUL : Așa-i, mă săruti ! Aha e Andrei ?

ELVIRA : Andrei ! Si, pe urmă, după cîțiva ani, s-a născut fata... Si Lili a murit la naștere.

BUNICUL : La naștere, zici ?... Aiurea ! Să mă bată Dumnezeu dacă pricep de ce te înțepăținezi ! Si, în urmă urmă, ia spune : tu ce cauți aici ?

ELVIRA : Ce să cau ? Vă îngrijesc !

BUNICUL : No îngrijesci ?... Pe cine, adică ?

ELVIRA : Pe toți ! Pe dumneata, pe Andrei, pe Monica, pe Matei...

BUNICUL : Matei ? Care Matei ? Guleratul ! De cînd săt și ăsta la noi ?

ELVIRA : Păi, e casa lui, tatnie... De la părinții lui !

BUNICUL : Aș, cum să fie casa lui ?! Astă-i casa noastră !

ELVIRA : Casa noastră a fost la Iași, nici săt în București...

BUNICUL : Aiurea ! Unde vezi tu București... Iște-i cerul de la Iași ! Si, pe urmă, ce nevoie am eu de casa guleratului ? Am casa mea, am pensia mea... O mie de ani să trăiesc și statul îmi dă pensie ! Auzi, tu ? Că n-are înecuo !

ELVIRA (ca să schimbe vorba) : Tataie, nu vrei mata să bei lăptele ?

BUNICUL : Lăptele ?! Da' ce, săt sugaici ? Eu nu beau lăpte decit de acolo de unde mănușă vaca struguri. Așa că dă-i-l lui Lili !

ELVIRA : Dar n-a murit, ță-am spus !

BUNICUL : Atunci, dă-i-l fetei aleia... Si, ia stai oleacă... Mai la urmă urmei, cine ești tu ? Parcă mi-ni mai spus, nu ?

ELVIRA (obosită) : Cine să fiu ? Elvira.

BUNICUL : Aha, a mare ! Le cam încure, le cam încure ! Ja mai bine să mă duc să trag un pui de somn în jîlțul meu, sub soleacă ! (Iese repede.)

ELVIRA : Monica ! Monica !... Unde ești ?

Nu te mai ascunde și ieși la iveală !

MONICA (intrind cu jereală, pe o ușă din casă, cu un cățel în brațe) : Dar nu mă ascund delă !

ELVIRA (spărată) : Aici erai ?... Întotdeauna am susținut că sunt prea multe uși în casa asta !...

MONICA : Dar bunicul unde-i, să-dus să doarmă ? Sunt curioasă : ce vise o să ne mai povestească pe ziua de azi ?

ELVIRA : Monica, pentru Dumnezeu, nu mă face să aleg prin toată casa, cu canul asta de lapte, după tine ! Abia se mai tine sufletul în mine !

MONICA : Știi că, tanti, hai să cădem la învoială... Să-i dăm lăptien' lui Moglea-pă... Că el e întotdeauna amator.

ELVIRA : Lai Moglea-pă !?

MONICA : Păi ce, Moglea-pă nu-i om ?

ELVIRA : N-avean tu grija lui, el și-a băut porția ! Așa că, ia și bea !

MONICA : Nu beau, nici mort. (Se oprește brusc, cu un deget ridicat la buze-aminte.)

Adică, nici moartă. Substantiv feminin !

ELVIRA : Dar nu îți-am explicat de atâtea ori că o fetiță mică...

MONICA : Nu sunt mică... Am șaisprezece ani.

ELVIRA : Și, la șaisprezece ani, nu se cade să bei o cană de lapte ?

MONICA : Ba se cade, dar nu beau.

ELVIRA : Laptele e un tonic, îți dă sănătate...

MONICA : Plesnese de sănătate !

ELVIRA : Îți face un teu frumos...

MONICA : Știi că piersica ! Deși nicio dată n-am prea priceput ce are de-a face piersica, cu laptele !

ELVIRA : N-ai văzut la cinema ?... Și primăvara beau lapte !

MONICA : Nici nu-i de mirare ! Alea au mentalitate feudală !

ELVIRA : Un pahar de lapte de la gheăță, vară, înainte de culcare...

MONICA : Acum nu-i înainte de culcare.

ELVIRA : Copiii cununii beau un pahar de lapte și la ora patru.

MONICA : Prefer să-l beau pe al de la ora zecă. (Cu un deget ridicat.) Adică, ora douăzeci și două, post meridian.

ELVIRA : Sfinte Dumnezeule, dar a interzis cineva să bei lapte la ora patru după-amiază ?

MONICA : N-a interzis nimic. Îmi interzie eu ! Și, en, cind îmi interzie ceva...

ELVIRA (capitulind) : Bine, îți dau cinei leu.

MONICA : E puțin ! Vreau să spun, tanti, că ești grozav de perseverență.

ELVIRA : Îți dau zee !

MONICA : Uite că înseamnă să-i faci unui copil o proastă educație ! Acum îmi scotă burta la licitație ! Sau, te pomenești că vrei să mă cumpери ?

ELVIRA (zăpădită) : Eu ?! Ferească Dumnezeu, de ce să te cumpăr ? (Cade pe scaun, obosită, cu cana într-o mină și cu tava în celalată, și începe să plingă.) Nici nu

știu ce să mă mai fac eu voi ! Încătă-șă spăretește anii și mai bine de la moarteau manu-ți, de cind am rămas în casă, că erați nevîrstnici, și tu, și frate-tu, și ei-neva trebuie să vă pornește de grija. Și, iată răsplata și mulțumirea mea ! Mai bine mă măritom cu al de-mă cerut și plecam. Dar eu, ca o prouăstă ce sănt... (Plinge.)

MONICA (reco) : Tanti, matu șihi ce sănă lacrimile ?

ELVIRA (uitind să plingă) : Lacrimile ?

MONICA : Mucus și apă.

ELVIRA : Cum adică „mucus“ ?

MONICA : Exact cum îți spun. Mi-a explicaodătă tătien : mucus și apă.

ELVIRA : Apă ?

MONICA : Și mucus ! Așa că, vezi bine, nici nu merită să mă pling !

ELVIRA : Doamne, căt de rănităoasă poți fi ! (Plinge iar.) Nici nu pricepe...

MONICA (ofind) : Bine, să făcut : beau laptele ! (La cana din mină Elvirci și începe să bea.)

ELVIRA : Aeu, de băut îl bei tu, dar de ce trebuie să mă fac să pling ?

MONICA : Pentru că să mai diluez laptele cu oleacă de apă. (Î-a zărit pe Andrei în grădină.) Iau te uită, ce gonește Andrei !... Pareă-l mină turcești !

ELVIRA : Ti-ai găsit, pramatar ! Și-a uitat cheile de la ușă și vine prin grădină ! (Intră Andrei, un tânăr de 20—21 de ani.)

ANDREI : Fraților...

ELVIRA : Pariez că îți-ai uitat cheile de la ușă !

ANDREI (abia trăgindu-și sufletul) : Fraților... (Scos din rol.) Ce chei ?... A, da, de la ușă... (Își scoate cheile.) Se vede că am uitat că le am. (În rol.) Fraților... Onorată familie...

MONICA : A și înepus să joace teatrul ! ANDREI : E o jude !

ELVIRA (neliniștită) : Nu înțeleg, să întimplat ceva ?

ANDREI : Bineînțeles că să-ai întimplat. Adică, de fapt, încă nu să-ai întimplat. Dar are să se întimplie. Și întimplarea asta, pe cinstea mea...

MONICA (calmă) : Care întimplare ?

ANDREI : Care are să se întimplie ?

MONICA : Ești ghicitor ? De unde știi că are să se întimplie ?

ANDREI : Nu ghicesc, prevăd. Sau n-ai auzit încă de previziunile ? Dacă se poate preveda „timpul de miine“, nu văd de ce nu să-ai putea prevădea nenorocirile. Totul e să înregistrezi mișcarea maselor de aer.

ELVIRA : Care mase ?!

ANDREI : De aer ! Circulația vînturilor !... Mă înțelegi ? Un curent de aer polar nașvălește într-o masă de aer cald, mediteranean...

ELVIRA : Mediteranean !?

ANDREI : Exact ! Și previziunea e gata !

Așa că, dacă zic că se întimplă... nici vorbă, se întimplă !

ELVIRA : Ce să se întimplă ?

ANDREI : Intruziunea unui curenț polar.

ELVIRA : Polar ??

ANDREI : Absolut polar ! În afară, doar, dacă nu vom lua măsuri grăbitice, hotărîte și... inteligeante. Mai ales inteligeante, onorata familie. Intelegeți ?

MONICA : Ce să înțelegem ?

ANDREI : Încă nu v-am spus ? Credeau că v-am spus El bine, cred că e cazul ca onorata familie să se adune de urgență...

ELVIRA : Sfinte Dumnezeule, Andrei, ce să întiplă ?

ANDREI : Păi, nu v-am spus ? Nimic ! Deocamdată ! Dar are să se întimplă. De fapt, s-a și întimplat ceva. Un început există ! Că, vezi bine, toate necazurile au un început... Problema este să jugulăm continuarea începutului, adică să nimicim continuarea dintre începutul probabil și sfîrșitul posibil. E clar ?

ELVIRA : Andrei, pentru Dumnezeu, nu mă mai chinui și tu, și nu-mi vorbi în dodici... S-a întimplat ceva rău ?

ANDREI (hamletian) : Cine știe dacă e bine sau rău ?

ELVIRA : Ai pătit ceva ?

ANDREI : Eu, nu. Dar este cineva care are să pălaşească.

MONICA (rugor încordată) : Nu cunosc o vorba de tăticu ?

ELVIRA (neliniștită) : Tată-tu ? Dar, pentru Dumnezeu, vorbește odată ! Ori glu-mești ??!

ANDREI : Feresește Dumnezeu ! Numai, nu știu de unde să înceap. Ar trebui să discutăm foarte organizat.

ELVIRA : Să mă bată Dumnezeu — zic să eu ca tatăia — de cind te îți de actorie, nu mai știe omul cind joci teatru și cind nu. Iți vine să îmbebuști, și nu altă !

MONICA : Fii calmă, tantă, o să aflăm totul îndată. (Trage un fotoliu.) Hai, Mogleață, la ședință !... Tantă, în loc... Si subsemnată ! (În loc în capul mesei.) Poftim, tovarășe, onorata familie s-a adunat. Declar ședință deschisă.

ANDREI : Mai bine, tovarăși președintă, îți termină de bănt laptele !

MONICA (oficială) : Cind e vorba de o chestiune urgentă, care privește întreaga noastră comunitate, problemele personale nu contează.

ELVIRA : Monica...

MONICA : Bine, bine, nu să-l beau. (Dă parhardt de dușcă.) Gata. Sarcina asta a fost îndeplinită. Mai există vreo obiecție ?

ANDREI (cu o privire circulară) : Hm, n-am impresia că suntem toți !

MONICA : Toți ! Afară de tăticu, că nu-i la domiciliu, și afară de buniciu, că e foarte ocupat să doarmă în jiloul din grădină.

ANDREI : Hm, hm, l-am văzut... Era la pesență de vise ! Aș fi preferat să fie și buniciu'.

ELVIRA : Ba să nu preferi defel. Că el le caină încreșteri.

MONICA : Așa că rămînem noi înde noi... Tovarășa Elvira, de profesiune mătușă, responsabilă cu bună-cuvînta și cu reglementul de ordine interioară ; tovarășa Monica, adică subsemnată, de profesiune elevă în clasa a XI-a...

ANDREI : Aș ! În clasa a X-a.

MONICA : În clasa a XI-a, zic... Examenul de treaptă a fost luat. Mai departe... Mo-gleață !

ANDREI (acru) : Poți să-mi spui și mie, de cînd naiba face parte din familie și poata astă infarnă ?

MONICA : De cînd îl iubesc eu !

ANDREI : Va să zică, e destul ca tu să-l iubești...

MONICA : Fișește că e destul... Ce, cățelul nu-i om ?

ANDREI : Ce familiarism și favoritism !

ELVIRA (muștrătoare) : Copi !

MONICA : Acum, gata, să-i dăm drumul !

ELVIRA : Dar tăciți-ți n-ar trebui să participe și el ?

(Se audă soneria)

MONICA (sărind) : E „abeglerbegul“ ! Il cunoște după sonerie ! (Sare la ferestra.) El e ! (Dispare.)

ELVIRA : Hm, de ce-o să venit și Virgil ? Să știi că ceva nu-i în regulă !

MONICA (reintrând, trăgindu-l de mintea pe Virgil, om la vîco 55 de ani) : V-am spus eu ? El era ! Hai, intră, și ia loc în spațiu. Faci parte din familie ! Să o să-i îți locul lui tăticu !

VIRGIL : A !!! (Băiat bun.) Sărnu-mîna, Elviră. Aveți o reuniune de familie ?

MONICA : O ședință ! Să, eu sunt președintele lunii curente !

VIRGIL : Zâu ! O ședință ? Păi, atunci să-mi văz de drum !

ELVIRA : Feresește Dumnezeu !

VIRGIL : Păi, dacă nu fac parte din colectiv !

ELVIRA : Ba faci, dragă Virgil, cum să nu faci ! Toamnă dimineață să nu faci !

MONICA : Cine e prietenul meu și al lui tăticu, e rudă de gradul I.

ANDREI : Poftim, acum sebimbă și Codul familiei !

ELVIRA : Prietenul familiei e membru de drept al familiei.

MONICA (gălăgioasă) : Așa-i ! Așa-i ! Nu-i așa, Mogleață ? (Lui Virgil.) Stai lîngă mine. Doar știi cît te iubesc !

VIRGIL : Mă rog, dacă așa ati votat, și mă cooptați... (În loc lîngă Monica.) Dar Mogleață e de acord ?

MONICA : Dacă ținem seamă de cel de-al doilea sistem de semnalizare...

VIRGIL : Care sistem ?

MONICA : A dat din coadă ! Nu vezi ? Că, de lătrat, mi catalăiesește el să latre ori cînd și pentru oricine !

VIRGIL : Va să zică, este de acord.

MONICA : Bineînțeles. El iubește întotdeauna pe cine iubesc eu.

VIRGIL : Unanimitatea asta e cum nu se poate mai mișcătoare ! Ei, și care e obiectul ședinței, dacă îmi permiteți ?

MONICA : Habar n-am ! Tovărășul Andrei are cunțut ! Că ședința săa convocat la stârniuntele lui. Hai, tovarășe !

ANDREI (*ridicindu-se, cu gravitate*) : Stimații mei... Adică, onorață familie... Sunt obligat... Da, o sacru obligație... Împrejurările mă obligă să vă aduc la cunoașterea un fapt de cea mai mare gravitate...

MONICA (*susțindu-i lui Virgil*) : Un curent de aer polar...

ANDREI : Un fapt menit să schimbe, sau măcar să influențeze profund... da, foarte profund, întreaga noastră existență... Adică, existența scumpiei noastre familii. Pe scurt...

ELVIRA (*neliniștită*) : Andrei, nu eunvințeau angajat la Național ?

ANDREI : Pe scurt, am zis... Pe scurt... Sintem la o ședință, lăsați deoparte întreruperile și divagațiile. Pe scurt, zic, tău se însoară.

(*Tăcere consternată*)

ELVIRA (*neîncrățitoare*) : Matei ?!

VIRGIL : Herr Professor ? !

MONICA (*consternată*) : Tata !... Tătieu ?!... Fără consimțământul meu ?!

(*Mogleață latră; toate privirile se fixează pe cătel*)

VIRGIL (*încercând să diminueze cu o glumă efectul de surpriză și de neliniște*) : Am impresia că se manifestă primul sistem de semnalizare. Hm, ce va să zici astă ?

ANDREI (*încruntat, ca un savant în fața unui fenomen original*) : Un sistem de alarmă destul de echivoc și, tocmai de aceea, foarte dificil de interpretat.

MONICA (*recă, abia săpîndu-și enervarea*) : Ba nu-i dificil deloc. Mogleață protestează. Protestează cu totă energia !

ANDREI : Iată un protest care cel puțin dovedește un instict al primejdiei cu adeverat admirabil.

ELVIRA (*neliniștit*) : Virgil... tu știi ceva în legătură cu...

VIRGIL : Dragii mei, de fapt, nu știu nimic... Vreau să spun : nimic sigur.

ELVIRA : De ce nu vrei să vorbești ?!

VIRGIL : Pentru că n-am nimic de spus !

ANDREI : Curios ! Eu, cind n-am nimic de spus, vorbesc întruna.

VIRGIL : Matei nu mi-a vorbit nimic de așa ceva... Cel puțin, nimic oficial. Și, chiar de mi-ar fi spus... Neautorizat, n-ăș fi deschis gura. (*Îngindurat*) Dar, poate că de aceea n-o fi rugat...

ELVIRA : Ce te-a rugat ?

VIRGIL : Să treacă în după-amiază asta poaică. Mi-a telefonat de la clinicea. Spunea că vrea să-mi vorbească într-o chestiune importantă.

MONICA : E bine că-șă dă seama și el ! Un tată care se însoară fără consimțământul copiilor lui... un tată care... (*Gata să*

izbuinească în plus.) N-o să-mi dau niciodată consumămintul, niciodată !

ELVIRA : Monica, draga mea, nu și copilă...

MONICA (*juroasă*) : Nu sunt nici un fel de copilă ! Un tată cununite nu face asemenea necazuri copiilor lui.

VIRGIL : Dar încă nu știm nimic ! Să, apoi, n-ar trebui să ascultăm și punctul lui de vedere ?

MONICA : Nică nu vreau să aud !

VIRGIL : De ce să nu auzi ? Tătieu e un om serios, nu ? Poate că o să avind și el motivele lui !

MONICA : Ce motive ? Să săturate de noi ? Să lipsește ceva ? De ce să se însoare ?

ANDREI : În ce privește motivele, dați-mi voie... Cu nițică imaginea, le putem presupune. Uite, să zicem că sunt tată în persoană... Dragii mei copii, și tu, dragă Elvira, și tu, scumpul și vechiul meu amic... vreau să vă spun ceva foarte important... ceva care... deși, fără iudeoială, va produce oarecare modificări în structura familiei noastre...

MONICA (*dispreuțuitoare*) : Aiurea, tată nu vorbește niciodată aşa !

ANDREI (*dezolat*) : Ai dreptate, n-am nimerit-o !

MONICA : Tata e inteligent și tu vorbești ca un nătărău.

VIRGIL (*împăciuitor*) : Nu chiar... Dar, oricum...

ANDREI : Bine, să încercăm să simămăcar tot atât de inteligență că personajele pe care le interpretăm. (*Cu ceva din îngindurare și ironia tatii*) Dragii mei, oare nu v-ați mirat niciodată că de importanță nu se par uneori lucrurile care ne privesc îndeaproape ? De fapt, sănsem victimă orgoliului nostru. Căci obișnuim să numim importanțe toate cele despre care orgoliul nostru năzuiește să ne convingă că pot avea, pentru alții, aceeași importanță ca pentru noi.

MONICA (*bănuitoare*) : Unde vrei să ajungi ?

ANDREI : Văzute de la Polul Nord, îngrijorările noastre trebuie să pară nișel ridicolе.

ELVIRA : Dar noi suntem aici !

ANDREI : Astă, dragi copii, pentru că nu aveți destulă imaginea să vă închipuiți că sunteți la Polul Nord. De căte ori mi să-ă întimplat să mă îndrăgostesc de o femeie...

MONICA (*sălbatică*) : Îndrăznești să vorbești de dragoste ?

ANDREI : Draga mea, iluziile dragostei sunt nesfîrșite. Deși, eu adeverat îndrăgostit și nu suntem, probabil, de cătă sau de două ori într-o viață, nimic nu ne împiedică să ne credem îndrăgostită mereu. Toată nenorocirea e că falsele sentimente seau sănătățit de bine cu cele autentice încet mulți dintre noi mor și habar n-au cind au fost, și cind n-au fost, cu adeverat îndrăgostită.

MONICA : Astăzi se potrivește să mă degrabă decit lui tăicuț !

ANDREI : Să zicem, dar, copii, că, de către oră mi-să întimplă să mă se pară că sunt îndrăgostit, mă întrebam neliniștit în ce măsură văruș putea tulbură o căsătorie.

MONICA (acără) : O căsătorie ?

ANDREI : Da, vedetă... ca să și osigure excluderile în dragoste, egoismul meniu-n-o poate concepe decit inclusiv în cadrul legiferat al căsătoriei... În orice caz, de către oră m-am gândit să mă recăsătoresc, nu-mă descurajat ideea ca nu cumva să rănești sensibilitatea voastră de copii.

MONICA : Sî, îți ai schimbat părurile ?

ANDREI : Părurile, nu ! Au rămas aceleași ! Sunt schimbată înprejurările !

MONICA : Ce înprejurări ?

ANDREI : Atîi crescut. Nu-ți băgat de seamă ?

MONICA (agresivă) : Ei, și ce, dacă am crescut ?

ANDREI : A, e foarte firesc. Numai că, în timp ce voi atîi crescut, să-mă întâmpinăt sun-tineri... și el, tot atît de firesc : am îmbătrînit.

MONICA : Nu-i adevărat.

ANDREI : Ba da, dragul meu, e adevărat. Am să fiu de acord cu voi : să îmbătrînești, astăzi e o mare greșeală ! Dar, drept să vă spun : sun fost atît de ocupat, că nici o-nună băgat de seamă cînd am săvîrșit-o. Pînă mă-a ieșit încale fata asta.

ELVIRA (melancolică) : Sî-ți poate ca înapoi poai anii tineretii ?

ANDREI : Anii nu măi poate înapoia. Dar, ce altceva îți mai poate da, la bătrînețe, sentimentul tineretii, dacă nu iubirea unei femei ?

MONICA : Sî, dacă te îngeli ?

ANDREI : Foarte posibil. D-ai și sănătățile de primejdioase iubirile de bătrînețe : pentru că fiecare pare ultima și panica se însoțește cu fiecare. Dar, cui-i ar plăcea să piardă ultimul tren spre Paradis ?

VIRGIL : Sî, dacă, în loc să te ducă în Paradiș, ultimul tren are să te ducă la dracuț ?

ANDREI : Atunci mă voi consola, în chipul cel mai domesc, spunîndu-mă că, dacă la niște o vîrstă nu e bine să rămîn singur, un drac, la bătrînețe, nu e chiar lipsit de utilitate.

MONICA : Sî eu, care voi să rămîn cu el toată viață ! Ei bine, n-ai să te însori !

ANDREI : De ce nu ? Vă temești că însurătoarea ar putea să facă un tată rău dintr-un tată bun ? Imposibil ! Obiceiurile se schimbă mai greu decit sentimentele, și obiceiul de a fi un tată bun e vechi, la mine, de douăzeci de ani. Pe seurt, dragul meu, pe seurt : mă însor !

MONICA : Nu !

ANDREI : De ce nu ? De la moartea mamei voastre, v-am purtat de grijă, an-

stat cu voi, v-am dedicat fiecare minut liber...

ELVIRA (blind) : Andrei, crede-mă, nu e de glumit cu lurerile astea !

ANDREI (jurat de propriul lui rol) : Acum, dragul meu, că atîi crescut bînitor, sper că nu v-ar tulbură prea tare dacă aş aduce în casă o femeie tînără...

ELVIRA (ingindurată) : Tînără ?

ANDREI : Mai aproape de mentalitatea voastră, decit de o mea... O ființă fermecătoare.

MONICA (brânuitoare) : O cunoști ?

ANDREI (ieșind din rol) : Nu. Dar presupuu ! Tata e un om de prea bun-gust, ca să se îndrigosteneșă de o ființă urâtă. (In rol.) O ființă...

VIRGIL : Cum ai aflat ?

ANDREI (ieșind din rol) : Am primit felicitări. (In rol.) O ființă...

VIRGIL : De la cine ?

ANDREI (ieșind din rol) : Între studenți, se știe mai totul. „Știi, imi zice un amic de la Medicină, babacul — babacul e tatăl nostru cel de toate zilele — babacul și-a găsit o pîtipoană“.

ELVIRA (responsabilă cu bună-cuvînta) : Andrei, astăzi e limbaj ?

ANDREI : O pacientă sau o studentă ! Nici amicul nu știe prea bine.

ELVIRA (neliniștită) : Andrei, înceară odină !

ANDREI (in rol) : Pe seurt, dragul meu, pe seurt... Mă însor !

MONICA (sălbatic) : Nu-ți dau voie ! Nu consumă ! Sî, dacă... (billbiindu-se de energie) ... și, dacă te prind că te însori...

ELVIRA (blind) : Monica, dar el nu-i tăicuț, el joacă teatru, nu vezi ?

MONICA : Ba nu, e tăicuț... Sî, dacă te însori fără voia mea... atunci...

ANDREI (ironic) : Mă dezmoștenesci !

MONICA : Nu... am... am să... nu mai vreau să te vîd în ochi și am să mă înărtă cu Virgil !

ANDREI : După cum vedetă, totă originalitatea logicii astăia e că între premise și concluzii nu există nici o legătură !

MONICA : Ba există : dacă se însoță tata, mă înărtă și eu ! (Către Virgil.) Nu-i așa că te însori cu mine ? Spune ! Spune-i că mă înăștă !

VIRGIL (consemnat) : Dar, draga mea...

MONICA : Sî ce, dacă am să însprezece ani ? To îmbește... Intotdeauna ai spus că mă înăștă.

VIRGIL : Sînt.

MONICA : Sî că-i s-ăs dragul...

VIRGIL : Iucă din leagăn !

MONICA : Nu aveam nici trei ani când mi-ai propus să te însori cu mine !

VIRGIL : Sî m-ai refuzat cu mare cruzime, pentru că-l-ai preferat pe tăicuțu.

MONICA : Acum te prefer pe tine !

VIRGIL : Acum ?! Nu te-am putut cu seude cînd îmi înnodam prosopul în chip de turban și eram beglerbeg și pașă do Vidin... D-apoi acum !

ANDREI : Ce nu face, la minie, o dragoste trădată ?

VIRGIL : Cum fiziu !

MONICA : Dar mi-ajurat !

VIRGIL : Să vrei să mă ţin de cuvînt ?

MONICA (răzvrătită) : Va să zică, măi înșelat !

VIRGIL (dezorientat) : Nu, fericește Dumnezeu !

MONICA : Bine, atunci mă duce în camera mea.

ELVIRA : Monica !

MONICA (mîndră) : N-am voie să pling în liniște ?

ANDREI : Ba, cum de nu ! Vă rog, prietenii, dați-i voie, tovarîșia președintă se retrage că să plingă în liniște, și vă rogă să n-o deranjeați sub nici un cuvînt : are de plins lacrimi importante ! Lacrimi, tovarîși, de importanță republicană !

MONICA : Aşa ! Va să zică, vrei să pling !

ANDREI : A, nu, dar dacă dumneavoastră, tovarîșul președintă, ați hotărît...

MONICA : Ei bine, uite că am hotărît să mă răzgindesc și să nu pling nici măcar o lacrimă. Și-mi interzice — auzi tu ? — îmi interzice să pling.

ELVIRA : Slavă Domnului ! (O sărută.) Bine că te-ai răzgindit.

ANDREI : Păcat ! Mare păcat ! O hotărîre e o hotărîre. A hotărît să plingă, trebuie să plingă.

MONICA : El, uite că n-am să pling deloc ! (Iși stergă o lacrimă râu stâpinuită.) Am să stau aici, țeapână, și am să mă amestec în discuția voastră — nu-i năș, Măgleață ? — și n-am să vă las să aveți secrete față de mine.

(Bunicul intră, pe ultima replică.)

BUNICUL : Ce secrete ?

ANDREI : Hăit, e-am incurcaat-o !

ELVIRA : Nimic, dragă tataie, nimic important !

BUNICUL : Dar tu, cine ești ? Voi, cine naiba suntești ?

ELVIRA : Eu sunt Elvira, tataie...

BUNICUL : Elvira ?... Care Elviră ?

ELVIRA : Fata dumitale ! Care Elviră ?!

BUNICUL : Aha... a mare... Încă nu te-ai măritat, încă nu ? Și a mieă... N-o să pătiști ceva și mieă ?

ELVIRA : Nu, tataie, e vorba de alteva.

ANDREI : E vorba, bunicule.

ELVIRA : Andrei !

BUNICUL : Dar tu cine-mi ești ? Și de cînd naiba sunt bunicul dumitale ?

ANDREI : De cînd m-am născut.

ELVIRA : Andrei...

ANDREI : Ascultă, tanti, e mai bine să-i spunem...

BUNICUL : Ce să-mi spuneji ?

ANDREI : Altfel, cine știe ce incurcături mai ies !

BUNICUL : Ce incurcături ?

ANDREI : Se însoară, bunicule.

BUNICUL : N-am nici un băiat, numai fete ! Și, ele nu se însoară, se mărită.

MONICA : De tata e vorba ! Se însoară tata !

BUNICUL : Ei, și ce-mi pasă mie ? (Gata să plece, se întoarce.) Tata ? Care tată ? Aici nici decît un singur tată. Eu mă-s tata. Să să mă bată Dumnezeu dacă mă însoar ! Mui există vreun tată ?

MONICA : Sigur, tăticu !

BUNICUL : Să cine-i tătică-tu ?

MONICA : Tăticu e tăticu ! Cine să fie ??

ELVIRA : Matei, tataie,

BUNICUL : Matei ?! Pare că omul mai auzit eu undevo numele asta ! Aha, ginere-miu ! Guleratul ! Păi, cum se însoară, dacă e căsătorit ?

ELVIRA : Păi, nu e căsătorit. A fost.

BUNICUL : Cum să nu fie, domnule ! Nu-i ginerile meu ?

ELVIRA : Intr-un fel, da...

BUNICUL : Cum adică „intr-un fel” ? Nu-i bărbatul lui a mieă ?

ELVIRA : A fost, tataie.

BUNICUL : A fost ? Da că ce, a divorțat ?

ELVIRA : Nu, dar...

BUNICUL : Păi, dacă n-a divorțat... (Are o revelație.) Înțeleg : e bigam ! Asta e : bigam ! La pușcărie, cu el ! Să ţiua că-mi măninea avocații totă pensia, și tot nu mă las pînă nu-l bag în pușcărie ! Că ce crede el, așa merge, să fiu insurat cu una și să te însoar cu alta ? Dar ce, e taranul prindă ? E siteșcare de capul lui ? La pușcărie îl bag ! (Monicăi.) Și tu, cum de-i dai voie ?

MONICA : Păi, nu-i dau voie deloc !

BUNICUL : Aşa, să nu-i dai voie ! Foarte bine, fata tău, foarte bine ! Vrea divorț ? Nu-are decît. Noi nu dăm divorț, nici în ruptu' capului ! Dacă e nevoie, mă duce și pînă la Averescu !

VIRGIL : Averescu e mort de cincizeci de ani.

BUNICUL : De cincizeci ? Și mie de ce nu mi-a spus nimenei ?

ELVIRA : Îți-am tot spus, tataie, dar dacă năș...

BUNICUL : Zău ! Ca să vezi, domnule, el e mort (mîngindu-și bărbița) și eu am rămas cu cincoul. Ei hîne, de n-o să Averescu, o să altul ! Slavă Domnului, de bărbați ilustri, orice să se spume, nu ducem lipsă ! Și tu, care te blișești, ei-ne-mi ești ? Aha, ești nepotu-miu ? (Dă cu ochii de Virgil.) Dar tu ?

ELVIRA : El e Virgil, tataie !

BUNICUL : Care Virgil ?

ELVIRA : Păi, cine joacă cu mata tabinet, ori de câte ori se brodeste pe la noi ?

BUNICUL : Virgil ? Ainrea ! Nu cunoște decît un singur Virgil : Publius Vergilius Maro. Și, ăla e de pe lingă Mantua... De unde vrei să știe mantuanul „o sută unu” ?? Așa că, una din două : ori ești Vergilius Maro și nu știi „o sută unu”, ori știi „o sută unu” și, atunci, cine naiba ești ?

VIRGIL : Sunt Virgil, stimătoare profesor. Prietenul copiilor, prietenul Elvirei, prietenul dumneavoastră... Cât pri-vește pe tatăl puștilor... Ii sunt prieten încă din copilarie!

ELVIRA : Cel mai bun prieten al lui Matei!

BUNICUL : Al lui Matei? Care Matei? A, guleratul! Să, ce cauță aici prietenul dușmanului? Te-a pus să ceri divorț? Nu dăm nici un divorț! Nu-i așa, fata mea?

MONICA : Sigur, bunicule, nu divorțează cu de tata!

ELVIRA : Monica, pentru Dumnezeu, nu-mi mai zăpăci și tu!

BUNICUL : Cum, adică, să mă zăpăcească? Cine să mă zăpăcească? E bigam sau nu-i bigam?

ELVIRA : Nu, tataie, că Lili a murit!

BUNICUL : Cum să moră... Păi... (Se uită la Monica.) Înțeleg... Le cam încrez! Le cam încrez... Animus meminisse horret... Sufletul, amintindu-și, se însoară... (Dă să iasă. Dar se oprește îngindurat, cu ochii în tavan, parcă ar căuta un gind zburat.) De fapt, venisem să vă spui... Um, ce naiba trebuia să vă spui? (Inalță din umeri, a neputință.) Am uitat. (iese.)

ACTUL al II-lea

În aceeași zi, pe lînerat.

ANDREI : Uite că s-a lînerat. Să tata n-a venit.

VIRGIL : Nici nu-i de mirare... Clinicile au program, boala și moartea n-au.

ELVIRA : Mai bine să vedea de bunicu', pe unde o fi.

ANDREI : Bietul bunic, s-a ramolit de tot. Tot atîpind peici și pe colo, nu cumva, într-o zi, să uite să se mai trezească.

ELVIRA : Andrei, nu se cade să vorbești așa de un bunic bâtrân! Să mai dă-mi voie să-ți spun, stimabile, tu, care te trezesti vorbind... Cred că n-ar fi trebuit să aduci în casă zvonuri culese în stradă. Tatăl vostru... tatăl vostru. Să, oricum, nu merită...

ANDREI (cum plăcăt): Drăgătanți, sper că n-ai de gînd să preieci postul de bocatoare refuzat de Monica.

ELVIRA : Ferește Dumnezeu! Mucus și apă?! Nici nu merită să mai plangi! Să, apoi, nici nu prea am timp. Am de bucatărit!

ANDREI : Astă-i bună! De bucătărit îi arde matăte?

ELVIRA : Doar u-o să ținem post, că tată-tu se însoară! (iese.)

VIRGIL (preocupat): „Mucus și apă”?!... Um, la ce-o să fieind atuzie?

MONICA : Astă-i din dicționarul familiei! Să se folosește ori de câte ori cineva rețină să dea apă la șoareci.

ANDREI : Să mor dacă mai înțeleg ceva! Normal ar fi fost să plingă, nu?

MONICA : Eh, uite că nu mai plinge!

ANDREI : Să eu, care aş fi putut jura că e îndrăgostită de tata, de cel puțin douăzeci de ani!

MONICA : Eh și, ce are a face? Să eu să îndrăgostesc de taticu, de sănspreeze ani! Să, uite că nu pling! Astă-i una la mîna! Să, apoi, nu e îndrăgostită de taticu, pentru că e îndrăgostită de cine știi eu...

VIRGIL (neliniștit): Niciodată n-am primit de ce vă băgați voi noul acolo unde nu vă fierbe oca. Să, apoi, că Dumnezeu, tatăl vostru e destul de mare!

MONICA : Așa-i! Dar i-am dat o proastă educație!

VIRGIL : Oricum, un tată e destul de mare ca să îl se lase intact dreptul de a hotărî cînd să vorbească și ce anume trebuie să spună copiilor lui. De va fi luat omul hotărîrea să se căsătorească, înseamnă că există rațiuni...

ANDREI : A, faimoasele rațiuni ale inimii!

VIRGIL : Să nu-i cazul că voi, niște copii, să-l amărtăji, cu egoismul și cu gelozia voastră copilărească. În sfîrșit, cel puțin pe Monica o înțeleg...

MONICA : Să eu, care mă credeam Sfînxul din Egipt!

VIRGIL : E o copilă...

MONICA : Am fost, pînă mai acum zece minute.

VIRGIL : ...și fetele sunt nemaiînomenit de gelose pe tatăl lor.

MONICA : Chiar și sunt!

VIRGIL : Dar tu ești mai mare...

MONICA : Mai bâtrân, nu mări mare!

VIRGIL : Ești un bărbat...

MONICA : Ce privilegiu! O perche de pantalonii prevăzuți cu un papion!

VIRGIL : Știi ceva mai mult despre complicațiile vietii...

MONICA : Așa se numesc secretele pe care ei mari le feresc de cei mici.

ANDREI : Mă rog, complicațiile îs complicații! Dar, tocmai pentru că știi că alea, n-am nici un chef să-l vîd pe tata făindu-se ridicol, la vîrstă lui, cu o fetișcană do douăzeci de ani, cine știe ce arivistă de provincie, care se agață de numele unui profesor ilustru, ca să-și facă loc în lume!

VIRGIL : Bine, dar știi măcar despre cine e vorba? Ai văzut-o vreodată, o cunoști?

ANDREI : Nu. De unde șo cunoște?

VIRGIL : Poate că totul nu e decât o ghemă de studenți!

ANDREI : Ghemă?! Nu cred. Ceva e adevarat. Tata e suspect!

VIRGIL : Și nu e cam puțin, acest „ceva”, ca să te apuci să faci presupunerii și să stârnesc neliniști?

ANDREI : Bine, dar e oare firesc că un om ca tata, trecut de mult de prima timorete...

VIRGIL : Hm, n-aș zice că-mi faci un compliment!

ANDREI : ...să se însoare, aşa...

MONICA : Doamne, ce tată neastămpărat!

VIRGIL : Și la urma urmici, de ce să nu se însoare?

ANDREI : Și e firesc că o fetișeană — care o să fie! — să se îndrăgostească de un om aproape bătrân? Știi una care, pentru un buletin de București, s-ar căsători și cu un moșneag ca bunici!

MONICA : Moșneag, ai zis? Tata e un bărbat fermecător. Si eu m-aș îndrăgosti do el... Bineînțeleas, în cazul că n-aș fi îndrăgostită de Virgil.

VIRGIL (speriat) : Iar începi?!

MONICA : Ce să fac? Din vremea când iți legai prosopul în chip de turban și făceai pe beglerbegul pentru mine, mi-ai robit inimă definitiv.

VIRGIL : Știi că mai bine mă duc să joc un „o sută unu” cu buniciul. Sau, și mai bine: mă duc la bucătărie! Cel puțin, Elvira e o persoană respectabilă.

(Vrea să ieșă, dar intră Elvira, cu o tavă încărcată cu gustări, pahare și sticle de bere.)

ELVIRA : Ce-i, dragă Virgil, ce-i cu tine? Mai bine, inchide ușa în urma mea și ia o gustare... Puteți să-mi spuneți și rănicie ce-i cu el?

MONICA (calmă) : Ce să fie? Se teme să nu-l cer în căsătorie!

ELVIRA : Ce mai e și trăsnăia asta?

MONICA : Nu-i nici o trăsnanie! Dacă se căsătoresc tăticu, nu văd de ce nu mă căsători și eu.

ANDREI : Ai naibii să fiu dacă nu să intenționezi să mă delicioasă perche de copii din cete-sau brodit pe lume!

VIRGIL (billbit de enervare) : Au... au înnebunit complet!

MONICA : Se audă ușa de afară. Vine tăticu!

(Așteptare în tăcere.)

ELVIRA : Slavă Domnului — îmi fac cruce mare — bine că vine și Matei!

ANDREI : Mă întreb cum face tata, de nu-și uită niciodată cheile și pălăria.

(Intră Matei, bărbat încă frumos, deși usor încărunțit, cu față nișel profesorală, sflesuit ca un fildeș, cu ochi limpezi și suris ironic, cuceritor.)

MATEI : Bună seara, dragii mei... (Nișel mirat.) Tonăță familia?! Ce mai va să zică și astă? E o manifestație de simpatie?

MONICA (afurisită) : De revoltă!

MATEI (afabil) : O, de revoltă... Îmi permit să primeșc revoltă în fotoliu? (Se lasă într-un fotoliu.) Sunt frint de oboseală... Și, pot ușna și eu, de unde pînă unde, revoltă astă?

ELVIRA : Nu te potrivi lor, Matei! Hai, seocă-ti cravata, că pe căldura asta...

MONICA : Poftim, are aerul că nu știe nimic!

MATEI : Ferică! Dumnezeu! Eu le știu pe toate. Numai, nu sunt încă dumitrit la ce amme vă referi, din toate cite le știu... Dragă Elviră, n-ai ceva de băut și pentru mine?

ELVIRA (întinzându-i un pahar) : Ia și tu, deocamdată, un pahar de bere!

MATEI : A, o bere! Perfect! Și ce spuneai tu, fata tatăi, că vă-ai revoltat? Ei, astă înseamnă că veți fi avind și ceva revendicări.

MONICA : În primul rînd, nu vreau să mai fiu fata tatăi!

MATEI : Hm, da... astă e destul de complicat... Nu prea știu căm ce răspuns ar da alti tatăi, în asemenea împrejurări istorice... Dar, deși cred că un tată nu prea are cum divorța de fiica lui, eu zice să mă mai păsuiescă cu răspunsul pînă oii mai cereata peici, pe colo... Nu se poate să nu se fi aflat pînă azi vreun tată mai înțelept ca mine, care să fi dat vreun răspuns mai bun.

MONICA : Tată, nite ce-i, mie să nu-mi umblă cu vieleșuguri... Vreau să-mi spui clar și precis: tu ce crezi cătă un tată bun?

MATEI : „Bun” — e căm puțin! De fapt, sunt un tată genial. Numai că nu-i meritul meu. Copiii excepcionali fac întotdeauna tată geniali! Astă, de cind luamea! Așă că m-am pomenuit genial chiar în clipa în care m-am pomenuit tată. E o fatalitate biologică. Dacă se prăpădește vreunul dintre voi, jumătate din geniu men se duce pe apa Simbetei.

MONICA : De la moartea mamei, ne-am purtat de grija, ai stat cu noi, ne-ai dedicat fiecare minut liber... Vrei să ne spui și nouă ce poate să însemne astă?

MATEI : Ce să însemne... O grija destul de susținătă, nu?... Pentru că... cum să vă spun? Niciodată nu m-am costat atât de puțin, bucurii atât de mari. Așă că, în privința astă, vedeti bine, am impresia că mai mult vă datorez eu, vouă, decât voi, mie.

MONICA : Tată, vezi că nu ești serios?!

ELVIRA : Dragă Matei, nu vrei să guști nimic?

MONICA : De ce te faci mai rău decât ești? Mie, una să-mi spui: ne iubești sau nu ne iubești?

MATEI : Mde, știu că? Nici u-o să vă vină să crede, dragii mei, cătă de mult iubim,

în cei care au nevoie de noi, sănă pe care ne-o prilejuiesc, de a fi buni. La drept vorbind, am avut și eu un pic de noroc: voi mi-ai dat ocazia să fiu un tată bun, și eu mi-am iubit ocazia. Astă-i tot! N-o să-mi luă acum în nume de râu că am folosit bine ocazia pe care mi-ai oferit-o cu astă generozitate!

MONICA : Greu de seos la capăt cu tine! Andrei, de ce stai ca o monodie și nu ne dai o mână de ajutor?

ANDREI : A, da, aș vrea și eu să-ți pun o întrebare... Cum se face că nu-ți ușii niciodată cheile și pălăria?

MATEI : În ce privește cheile, nu stiu ce alt lucru mai interesant îi-aș putea spune decât că nu uit niciodată ușa care mă îngăduie în casa mea. Că privește pălăria, e mai simplu: nu uit niciodată că am cap. După cum bag de seamă: am o memorie specializată în școala răspunderii.

MONICA : Tăticule, în uite-te la mine și la Andrei... Nu bagă de seamă nimic?

MATEI : Ba da, amindoi sănătatea copiilor mei.

ANDREI : Tată o observație exactă.

MONICA : Pentru un tată genin, e un sprijin de observație destul de săracuș...

Altelevea, decât că sănătatea copiilor tăi, nu vezi?

MATEI : Ce-ur să vrind sănătatea copiilor ăsta, măi?! (Câtre Virgil.) Tu vezi altceva?

VIRGIL : Văd! Dar tot ei mi-am spus!

MONICA : Să-ți spun eu ce vezi... Am crescut.

MATEI : Ei, și? De ce trebuie să văd și eu ce vede tatăl lumea?

MONICA : Uite de ce: cineva ar putea să spună că, de fătă că nu miu sănătatea copiilor, nu am avut nevoie de tine.

MATEI : Prostii! Cum să nu mai aveți nevoie de mine? Ati mai pomenit vreun tată demis de creșterea copiilor lui? Un tată bun nu prisosește la nici o vîrstă. Puteti să-l întrebați și pe tatăia! Unde-i bunicul?

ANDREI : Face unul dintre cele două lucruri mai importante: mănușcă sănătatea.

ELVIRA : Mănușcă pe verandă.

MONICA (exasperată): Tată, de ce nu vrei să mărturisești?

MATEI : Să mărturisești? Adică, cum vine asta?

MONICA : Să spui tot!

MATEI : Bineînțeles, cum de nu! Dacă vreji voi... Nunai, spunești-mi și mic, ce anume?

MONICA : Te pomenești că încă n-ai aflat!

MATEI : Ce să aflu?

ANDREI (ofând): Poate că-ai sănătatea om!

MATEI : Să uit?! Foarte cu puțință! În fiecare elipă uităm ceea ce, și numai pentru că nu ne dăm seama, habar nu avem ce pierdem.

MONICA : Ei, de data asta, te asigur: ai sănătatea foarte important.

MATEI : Memoria colectivă e lucru mare!

Pot să aflu și eu ce am uitat?

ANDREI : Uite, să-ți spun eu: ai sănătatea și insori.

MATEI : Cu mă insor, zici?... E foarte posibil! Sistem plini de virtualitate nebunie. Știți voi că, mult timp după căsătoria mea legitimă cu medicina, am cochetat ani de zile cu ideea de a face inuziță?

MONICA : Să, ce să întimplă?

MATEI : Ce să se întimplă? Pînă la urmă, după cum vedeți, mi-am înșelat amanta cu soția.

ANDREI : Foarte bine, a izbîndit, va să zicea, virtualitatea ea mai legitimă. Nu văd acum de ce n-ar deveni legitimă, în lipsa unei soții, posibilitatea unei căsătorii cu amanta.

MATEI : Logica ta e admirabilă. Ca să fie sărat cursur, nu mai lipsește decât un lucru de nimic: o amantă. Pot, eventual, să aflu și eu cine e fericita?

VIRGIL : Păi, tocmai asta aşteptăm să ne spui tu!

MATEI : Tânără, bătrînă, urită, drăguță?... Cine v-a spus?

MONICA : Andrei.

ANDREI : Eu n-am făcut decât să le spun ce mi-am spus altui. Sper că nu mă socotî un nătărău numai pentru că repet ceea ce altii mi spus.

MATEI : O, nu! Dar încep să mă întreb dacă nu sunt, totuși, un tată destul de medioriu.

VIRGIL : Oricum, să descoperi, după douăzeci de ani, că ești tatăl unui robot programat pe bandă de magnetofon, astă nu e foarte așteptabil.

ELVIRA : Va să zică, nu e adevărat!

MATEI : N-am spus asta! (Ingindurat.) De azi-dimineață, de cind am primit primele felicitări, încep să cred că ești adevărat! (Lui Virgil.) De aceea îi-am și dat telefon! Numai, nu știu cu cine mă însor.

MONICA : Il vedetă cum joacă teatru?! Și vă mai întrebați de la cine a moștenit Andrei talentul?

ELVIRA : Matei, dragul meu, în definitiv, ești liber să faci ce vrei. Dar, poate că ar fi mai bine, pentru linistea tuturor, să ne spui și nouă.

MATEI (ridicându-se): Bineînțeles că ar trebui să vă spun și voi! Dar, ce să vă spun? Astă-i întrebarea!

ELVIRA : Matei, de ce vorbești în dodii? Se poate să nu știu dacă te însori sau ba?

MATEI : Uite, că se poate! De ce să nu se poată?

MONICA : Tată, să nu-mi spui acum că nu te-am gîndit niciodată să te însori.

MATEI : Ferească Dunnezeu! Cum să spun ușă ceva? Dimpotrivă, m-am gîndit desul de adesea.

MONICA : Chiar atât de adesea?

MATEI : Chiar !... Știți, îți ieșe în cale o femeie frumoasă... E fascinant să-o gîndești sub chipul unei logodnice, pășind în casa ta. Nu cunoște nimic mai tulburător ca această aşteptare a unei fericiri care trebuie să se împlinăsească.

ANDREI : Dar de ce, musai, sub chipul unei logodnice ?

MATEI : Probabil că amintirea mitică a purității originare este, pentru orice îndrăgostit, un adevărat tonic... cardiac.

ANDREI : Iată ceva la care nu m-am gîndit niciodată !

MONICA : Și, totuși, tăticule, nu te-ai însurat.

MATEI : O dată am fiut-o !

MONICA : Lasă asta ! Acum nu-i vorba de mama, Aeu, mai de curind !

MATEI : După cîte știn eu, nu ! În afară, doar, dacă nu mă voi fi căsătorit, totuși, în vis, pe altă planetă, cu cine știe ce stîmă locală !

ELVIRA : Crezi, atunci, că e vorba de un simplu zvon ?

MATEI : A, nu ! Ceva adevărat este... La urma urmei, un zvon nu-i decît un adevară ipotecă.

VIRGIL : Cine putea să-l lanzeze ?

ANDREI : Iți știi vreun dușman ?

MATEI : Fișește. Dar sunt oameni demni de toată stima.

ANDREI : Așa crezi tu ! Dar nimeni nu-șি alege dușmanii !

MATEI : Se poate. În ce mă privește, mi-am dat toată osteneala să nu fie nici un nătar în printre ei.

ANDREI : La ce bun, osteneala ta ?

MATEI : Pentru că și neprietenul trebuie să fie demn de mine.

VIRGIL : Dar Vasilescu, asistentul tău ?

MATEI : Pentru un cerebral, excesiv specializat, că el, dragostea nu e decît o idee grefată pe un instinet. Are destule eunoștințe ca să învețeze o boală, dar nu destulă imaginea că să creeze o logodnică.

VIRGIL : În cazul acesta, nu ne mai rămîne să credem decât că e un zvon lansat de o femeie îndrăgostită. Nu cunoști nici una îndrăgostită de tine ?

MATEI : De mine sunt întotdeauna îndrăgostite cîteva femei.

MONICA : Bietul papa !

MATEI : În clinică, magia începe de la halat. Ai zice că frica, emoția, speranța, sporesc aici toate puterile înimii, toate rezervele de afecțiune. Iluzia se epuizează, de regulă, odată cu foaia de eliberare din clinică.

MONICA : Și, la finalitate ?

MATEI : Aici e mai complicat. Bănnesc că aici intră în joc, pe lîngă farmecul omului, fascinația autorității. La cincisprezece ani eram atât de îndrăgostit de profesoră mea de matematică, încât, incapabil să scot o vorbă în față ei, la oral, îmi agoniseam nota de trecere la teză.

A trebuit să ajung la bacalaureat pentru că să-i descoapăr frumoasei mele ugei din bărbie !

ANDREI : Și, nu să găsit niciodată vreo femeie...

MATEI : Care să-mi ceară mină ? Cum de nu ! Sunt bărbăti potriviti, pare-se, pentru orice combinație matrimonială. Ca un joker cu valoare universală ! Având întotdeauna exact valoarea cu care este investit, poate să participe la orice joc de valori. Nîțel misticoid și cu spirit de aventură, aș fi putut fi un Don Juan. Că au fost și femei de spirit, care au intuit exact virtualitățile mele, nu mă indoiese. Într-o zi, am primit, pe adresa clinicii, o vedere superbă : „Babele“ ! Și, drept iscălitură : „Logodniciele“.

ELVIRA : Chiar așa, „logodniciele“, la plural ?

MATEI : Era, evident, gluma unor foste paciente. Astă se întâmplă acum vreo cinci ani ! Cine știe ale căror soții vor fi devenit logodnicile acestei deșeuri...

VIRGIL : Și n-ai știut niciodată cine au fost ?

MATEI : Niciodată ! Dar astă nu-a fost decât o glumă agreabilă. Mi se face și glume macabre. Într-o zi, primese un plie mare, cu radiografia unui torace feminin și cu un biletel parfumat, redactat după tipicul anumitorilor matrimoniale : „Posed schelet de toată frumusețea. Propun cunoștință în vedere căsătoriei“.

ANDREI : Cu cine, cu scheletul sau cu femeia ?

MATEI : Păi, aici e toată ironia cibivocului ! Solicitatoarea se propunea, modest, din umbra scheletului. Cu aerul că solicită nu interesul unui bărbat pentru o femeie, ci interesul unui chirurg obtuz, incapabil să vadă, într-o Afrodită, alteleva decât un cadavr ingenuos travestit. Dar și astă e o poveste veche de vreo trei ani.

VIRGIL : Și, vreo poveste mai recentă nu există ?

MATEI : Ba există... Stai să vedem ! Numai că nu e vorba de o studentă.. Acum o săpătămănu, pe inserat, la un stop din centrul, trage lîngă mine o mașină albăstră. La volan, o ființă fermecătoare ! Îmi zîmbeste „în vitrină“ și-mi spune : „Să știi, doctor, că te ţin de cuvînt“.

ELVIRA : Ea e !

MATEI : Care ea ?

ELVIRA : Cum, „care ea“ ? Dumneaci !

MATEI : N-am văzut-o în viață mea. Habar n-am cine este. Și, bineînțele, nu în minte să-i fi făcut nici o săgăduială. Pur și simplu, o necunoscută !

VIRGIL : Dar îi-a spus „doctore“ !

MATEI : Sunt un om destul de cunoscut... Nu chiar ea un guvern de restaurant, dar, în fine... Poate că mă știe, totuși, de undeva.

ANDREI : Și, ce rost avea să-i spună că te ţine de cuvînt ?

MATEI : Poți să știi la ce euvint se referea?

VIRGIL : Ești sigur că n-ai făcut nici o făgăduință?

MATEI : În ultimii cinci ani, exelus! Ba, stai, să nu mint... O dată, la Predeal, partenera mea de ski — cunoștință, de altfel, cu totul întâmplătoare — se accidenteză. De pe targa Salvamontului, mă întrebă zîmbind: „Dacă râmn schilondă, mă iei de soție, doctore?” L-am răspuns fără şovăință: „Bineîntele! Schilonda de vei fi, în cîrce te voi purta, și de tine nu mă voi despărți!” După cum vedeți: o întâmplare de sezon, încheiată cu o glumă de circumstanță! Însă chiar și asta să-a întîmplat eu vreco doi ani în urmă! Cine știe pe ce drumuri pășește schilonda astu grățioasă!

ANDREI : Sî, pe toate sfintele astene...

ELVIRA : Andrei...

ANDREI : ...nu le-ai mai întîlnit niciodată?

MATEI : Niciodată.

ANDREI : Chiar niciodată?

MATEI : De fapt, dacă nu gîndesc bine, cred că pe una dintre ele am mai vîzut-o o dată... Dar nu mai știu pe care dintre ele.

ELVIRA : Nu înțeleg... N-ai recunoscut-o?

MATEI : Cam așa ceva. Am visat-o! Nu-i așa că-i ciudat?

MONICA : Foarte ciudat!

MATEI : Se facea că eram întins pe masa de operație. Un chip feminin, cu calotă alături însipătă într-o clăie de păr castaniu și cu față pe jumătate acoperită de masă, se aplcea asupră-mi... Mi se trăia o constă!

ANDREI : Am înțeles: astăi-i constă lui Adam!

MATEI : Nu m-ă miră. Ca schiuloul care-și simte încă piciorul amputat, bărbatul și simte mereu constă care i-a fost lăsată ca să fie creată Eva. După cum vedeți, constă astă buclucășă și mai mult decât un os: e o idee. Eva mitică e creația unei ființe care nu știe să naște. Doară: Dumnezeu nu naște, creează! și povestea continuă, prin delegație, pînă în zilele noastre. Cum nu putem naște femei, creăm soții. Dragostea noastră, va să zică, trăiește din fascinația creației.

MONICA (consternată) : Bietul tata... S-a îndrăgostit.

MATEI : E foarte cu putință... Numai, nu știu de cine. De cînd am visat că-mi lipsește o constă, aştept să văd ce fel de Eva are să se întrepeze din ea.

ANDREI : Cum săr zice: ești în aşteptare. Ca Adam în ziua creației.

MATEI : Exact. Întîi, a venit Lili... Era cea mai frumoasă logodnică din lume. Pe urmă, Lili a plecat. Și era atît de neverosimilă plecarea asta, că niciodată n-am putut să cred că e fără întoarcere. Acum mă întreb dacă nu cîniva sentimentul acesta de aşteptare nu e întemeiat, la origine, pe un sentiment mai vechi,

de neîmplinire și de insatisfacție. Lili trebuie să se întoarcă... Numai, nu știu cu ce chip.

VIRGIL : Să mă ia naiba dacă pricep pe cine aștepți!

MATEI : Astă nu-i motiv de supărare: nici eu nu știu pe cine aștepț. Dar partea proastă e nu numai că nu știu de cine sunt îndrăgostit, dar nu știu nici cine Dumnezeu să ar putea îndrăgosti de mine.

MONICA : Astă-i bună! Sî de ce, mă rog, să nu se îndrăgostească? Mai întîi că ești un chirurg genial!

MATEI : Draga tatii, ea mai mare jignire pe care poți să-i-o aduci unui om inteligență și-i lauzi merite pe care nu le are.

MONICA : Dar, pentru Dumnezeu: nu ești ciung, nu ești șchiop, nu ești chior!

MATEI : Să nu-ți închipui că mă măgnulești, atribuindu-mi merite pe care le au toți prostii.

MONICA : De fapt, n-ai decât un singur curs: îți lipsește o doagă. Ei și? Astă e sărmul tău!

MATEI : Ce să fac? Cind ne lipsesc mariile virtuți, ne consolăm cu defectele agreabile! Dar, draga tatii, nu de astă e vorba... Adevarul e că sînt un om bine trecut de prima tinerețe... Astă-i tot.

MONICA : Păi, nu e tot. Dacă vorbim de „prină tinerețe”, înseamnă că putem vorbi și de o a doua tinerețe.

MATEI : Firește. Dar, dacă, la douăzeci de ani, visăm femeile pe care le iubim, la cincizeci și cinci, iubim femeile pe care le visăm. Pentru că, pesemne, așa merge lumea: există o vîrstă la care aveai florăea, și o vîrstă la care nu ne mai rămine în palmă decât parfumul. Ce-aș mai putea face, la vîrstă astă: să rememorez parfumuri? Sau ce alta să fac?

ANDREI : O nebunie!

MATEI : Dacă ar fi destul să faci o nebunie pentru a redeveni tînăr, lumea n-ar mai avea bătrâni.

MONICA : Și noi, care te-am gelozit astă!

MATEI : De ce să mă gelozîți? Copiii gelosi nu sunt decât produsul unei proaste educații. Dacă te-aș fi luat în brațe și îți-aș fi spus: „Draga tatii, te iubesc neșpus, dar nu pot trăi fără o femeie lingă mine”, săn sigur că m-ai fi înțeles perfect. Copiii nu se sperie decât de tăceri, nu de euvinte.

(Târcere îndelungată.)

MONICA : A treceut un finger.

ANDREI : Atunci, să știi că a fost ingerul exterminator al iluziilor!

ELVIRA (îțrinu) : Ei, bine că a dat Dumnezeu și-sa mintuit și cu povestea astă! Cel puțin, acum știm că nu există nici o logodnică, că nu e vorba de nici o întîrziatoare, că totul nu e decât un zvon, poate, o glumă... Nimic altceva: nici o enigmă, nici o taină...

(Intră bunicul.)

BUNICUL : Elviră ! Elviră !... Mi-am amintit !
(Dă cu ochii de Matei.) Da' tu, cine ești ?

MATEI : Matei, tată.

BUNICUL : Tată ! ? Eu n-am băteți, numai fete... De cind i-s tată eu ?

MATEI : De cind te-am adoptat. Nu ești dumneata tata-socru ?

BUNICUL : Tata-socru... Varietatea asta de tată mi-mi place delot.

MATEI : Ce să-i faci : am fost soțul Liliacăi.

BUNICUL : Aha, tu ești guleratul... Bigamul !
A venit, Elviră, unde ești ? A venit bigamul !

ELVIRA (blind) : Dragă tataie, spuneai că ti-ai amintit... Ce anume ?

BUNICUL : Ce să-mi amintesc ?... A, da, telefonul !... Am uitat... A dat telefon !

MONICA : Cine ?

BUNICUL : A spus că vine.

ANDREI : Cine ?

BUNICUL : Cum, cine ? Logodnica !

(Stupefacie generală)

VIRGIL : Nu-i eu putință !

MATEI : De ce să nu fie eu putință ?... Totul e eu putință !

VIRGIL : Bine, dar ai spus...

MATEI : Am spus.

ELVIRA : Cât nu cunoști pe nimeni care...

MATEI : Pe nimeni.

ANDREI : Că n-ai făgăduit nimic, nimănui !

MATEI : Nimănui.

MONICA : Că nici măcar nu ești logodit, necum căsătorit.

MATEI : Să așa și e : nici logodit, nici căsătorit.

ANDREI : Așadar, nici făgăduit, nici întemnită... Atunci...

ELVIRA : Poate că tataia n-a auzit bine.

BUNICUL : Eu ! ? Eu, să nu aud ? Da' ce,

sunt surd ?

MONICA : Poate că ai visat !

BUNICUL : Aș ! Cum să auzi, adormit, mai bine decit auzi treaz ?

ELVIRA : Poate că era vreo pacientă oarecare... sau ruda vreunui pacient... Astăzi să mai întâmpălat.

BUNICUL : Ne, ne, ne ! Nu mă zăpăciți voi pe mine ! Era logodnica, în persoană !

ELVIRA : Să a spus că, tataie, că vine ?

BUNICUL : Cine să vină ?

ELVIRA : Ea... Aia... Dumneacă !

BUNICUL : Greu mai ești de cap ! Dacă a spus, sigur că vine !

MATEI : Când ?

BUNICUL : Cum, cind ?

ELVIRA : Când vine ?

BUNICUL : A, cind vine ? ! Stai să vedem...

Nu mă luăti așa repede ! Noli me tangere !... Va să zică, a zis că vine !... Astăzi sigur ! Să, pe urmă, a zis că vine... (Dezolat.) Nu știu. Am uitat.

ACTUL al III-lea

Andrei și Monica, tolărăți în cîte un fotoliu. Pe masă, între ei, pe un servet, o tavă cu fursecuri, din care gustă cind unul, cind altul.

MONICA : Andrei...

ANDREI : E cald.

MONICA : Au trecut două zile și n-a venit.

ANDREI : Tie neala bătrînului... Le-a eam încurcat !

MONICA : Totuși, tata e convins că va veni.

ANDREI : Dacă există !

MONICA : Să, tu crezi că nu există ?

ANDREI : Poți să șiu ? O absență nu-i o dovedă de inexistență.

MONICA : Să, zvonoul ?

(Se audie soneria.)

ANDREI (calm) : Auzi ce aud și eu ?

MONICA (calmă) : Soneria de la intrare.

ANDREI : Cine poate să fie ?

MONICA : Fantomele nu sună așa.

(Soneria.)

ANDREI : Nici eu nu mi le închipuiam atât de gălăgioase. Dar, dacă e o fantomă, constată că e una insistență.

MONICA : Crezi că ar merita să-o privim mai îndeaproape ?

ANDREI : Dacă vrei tu... (Se bulucesc amindoi la fereastră.) Vezi ce văd și eu ?

MONICA : O femeie.

ANDREI : Cam copilă.

MONICA : Cam vulgară !

ANDREI : Cam mironosiță !

MONICA : Seamănă cu o carte de rugăciuni.

ANDREI : Una prea răsfoită. În orice caz, mult mai apropiată de vîrstă tău !

MONICA : Nu-l văd pe tăticuță amorezindu-se de asemenea femeie !

ANDREI : Gusturile bărbătilor trecuți de cincizeci de ani...

MONICA : Să știu că e mămăica !

ANDREI : Care mămăica ?

MONICA : Mămăica logodnicei !

ANDREI : Ce naiba face ?

MONICA : Are o hîrtie în mână... Citește plăcuța de pe ușă. Evident : cauță o adresă. Uite că sună într !

(Sonerie.)

ANDREI : Cine o fi ?

MONICA : Cine se vede.

ANDREI : Ce facem, să dăm drumul ?

MONICA : Îi dăm... Dacă vrea să cunoască familia !

ANDREI : Dar, dacă e cine cred eu, nu să se cointeze la ea nici măcar o vorbuluiță.

MONICA : De ce să nu seconteze ?
ANDREI : Astăzi nu stă de vorbă cu copiii tatălui nostru cel de totale zilele. Așa că tu trezi pe dincolo !

MONICA : Să tu ?

ANDREI : Găsește eu vreun rolisor pentru mine.

MONICA : M-am evaporat !

ANDREI : Perfect. Să ține-i de vorbă pe tanti și pe Virgil. Să, dacă în zece minute nu scap de dumneacii, vine de mă salvează !

MONICA : Să făcut !

(Iese Andrei și scoate haina și râmine în vestă ; își potrivește papionul la gât ; își servetul de sub tavă și și-l trece pe braț, în chip de ospătar : în mină, pe virful degetelor, tavă cu jusecuri. Sonerie !)

ANDREI (profesional) : Da, da... Îndată ! Vinoți ! (Iese. Se aude o ușă. Zvon de glasuri. Andrei face loc unei Jenei trecute de treizeci de ani, o frumusețe robustă, chiar dacă nișel cam vulgară.) Poftiți, vă rog ! Poftiți !

FEMEIA : Dar, oî fi nimerit bine ? Casa doctor Mateescu ?

ANDREI : Bineînțeles, scumpă doamnă, n-ai citit pe neșă ?

FEMEIA : De citit, am citit eu. Dar, parcă nimică un Mateescu există ? Iar eu am nevoie de doctorul... Mă-înțelegi ? De doctorul Mateescu.

ANDREI : Ați nimerit exact unde trebuie.

FEMEIA (privind în jur) : Cred și eu că am nimerit... Să, domnul doctor e acașu ?

ANDREI : Nu, din păcate nu-i acașu.

FEMEIA : Aha, încă n-a venit de la clinica... Să, l-aș putea aștepta ?

ANDREI : Știu eu... Depinde.

FEMEIA : De ce depinde ? Aha ! Dar dumneata ce hrana porții pe aici ?

ANDREI : Ce să port ? Sint, ca să zic așa, dacă îmi permiteți... chehner.

FEMEIA (intrigată) : Chehner ?! Adică, ospătar ! Pă... să ne înțelegem ! Ce-i nici, restaurant sau casa doctorului ?

ANDREI : Casa, doamnă, ensa... Dar, vedeați dumneavosnă... Cum să vă spun, de cîte ori tovarășul doctor pregătește o sindrofie...

FEMEIA : Sindrofie ?!... Așa, pe nepusă mașă, în mijlocul săptămânii ? E ziua lui de naștere, sunu...

ANDREI : A, nu... Se logodește... Cum să zic, își aşteaptă logodnicia.

FEMEIA : Să, ce ure a face logodnicia cu...

ANDREI : Cu mine ? Nimic. Dar, de cîte ori ure o sindrofie, mă împrumută.

FEMEIA : Te împrumută ! Adică, dă o masă... Să, de unde te împrumută ?

ANDREI : De la „Intercontinental“ !

FEMEIA : Iar te uită, domnule, de la „Intercontinental“ ! Va să zică, ești ospătar.

ANDREI : Cu diplomă ! *Fames est optimus coquus*. Cunoște patru limbi și una moartă !

FEMEIA : Moartă ?! Când a răposat ?

ANDREI : Am clienți pe cinci continente. Am absolvit academie Savarin, la Paris.

FEMEIA : La Paris ?! Savarină ?! Te pomenești că-i vine numele de la savarina noastră ! Să, zici că ești ospătar ?

ANDREI : Diplomat.

FEMEIA : Nu-înțeleg. Diplomat sau ospătar ?

ANDREI : Ospătar-diplomat.

FEMEIA : Diplomat-nediplomat... Dacă ești ospătar, o să ne înțelegem perfect.

ANDREI : Absolut perfect.

FEMEIA : Să, acum, ia zi : vrei să-mi vinzi un pont ?

ANDREI : Un pont ?! Vinđ, cum să nu ! Numai să-mi spuneți care.

FEMEIA : Să știi că n-ai să fii în pierdere. Ce-i al dumitale e pus deoparte !

ANDREI : Mie îmi spuneți ?... Să, ce dorîți să vă spun ?

FEMEIA (conspirativ) : La ?... Sau nu ia ?

ANDREI : Nu înțeleg... Ce să ia ? Cine să ia ? De ce să ia ?

FEMEIA (suspicioasă) : Să mai spui că ești ospătar ! Diplomat ! Ce fel de diplomat ești, dacă nu înțelegi din două vorbe și-un cuvînt ?

ANDREI : Înțeleg, cum de un ! Numai, lămuriri-mă : ce să înțeleg ?

FEMEIA : E vorba de doctor, bineînțeles ! Ja ?... Ja boni, sunu ia ?

ANDREI : A, înțeleg... Nu, zău... nu... nu cred că ia.

FEMEIA : Cum să nu ia, domnule ?! Dumneata nu iei ? Eu nu iau ? Mă pe sub mină, mai nu știu cum... Cunoște un doctor care nu ia decât în entitate de bani-bani. Nu pune măna pe bani, să-l omori ! Numai sămănășt... Că are groază de microbii. Sau te duci la el, acașu... Acolo, ciusorii și nevasta. Astăzi, Mateescu, ce metodă are ?

ANDREI : Mă tem că ați fost rău informată.

FEMEIA (dezolată) : Aș ! Am fost informată foarte bine ! Toată lumea mi-a spus aceiasi lucru : nu ia ! Ba, te mai dă și afară pe ușă !

ANDREI : Atunci...

FEMEIA : Atunci, spune-mi și dumneata... Asta-i acaș din leaș ?... Astă-i mobilă de la consignație !

ANDREI : Astă-i casă de la părinți... Casă bătrînească. Înțelegeți ? În casa astă-s-au născut trei generații de cărturari...

FEMEIA : Așa ?! Om de neam !

ANDREI : Neam de intelectual !

FEMEIA : Aha, profesori, doctori, ingineri !

ANDREI : Numai actori lipseau. Să, vite că primaria de sejur-o-su ~~ș-a~~ găsit să strice ordinea neamului și să-a făcut actor.

FEMEIA : Iaca, năunul as fi avut eu nevoie : care să strice ordinea. (Preocupată) Să, zici că ure nevastă ?

ANDREI : Nare !

FEMEIA : Păcat ! Mare păcat. Tare aș mă fi vrut să-i dau !

ANDREI : De ce să-i dai ?

FEMEIA : Păi, am și eu pe cineva... Mă înțelegi ? Se operează.

ANDREI : A, totușă ?

FEMEIA : Soț !? Tilică — și soț ?! Ei, domnule, serios ! Sint singură și coafeză. Ce-mi trebuie mie soț ? Ca Tilică, an o sută ! Dar, oricum, mi-e prieten... El încreză la „Aprozat”, eu la „Arta coafurii”... Aproape, ne înrudim ! Acum, că a făcut nenorocitul o hernie, vrea să dea ceva bani, să scape de ea. Să, ce e rău în asta ? Cui îi strică, că se mai ușurează omul de hernie și de bani ?! Cu o mînă iau, cu o mînă dau. Am apartament, mi-am luat mașină. Știi că ești bărbat drăguț ? Cum te cheamă ?

ANDREI : Cum mă cheamă ? A, da... Achile !

COAFEZA : Ce-ar fi, dragă Achile, să ne mai vedem... Știi, ne-am potrivi grozav : eu, coafeză, dumneata, ospătar...

ANDREI : Aproape, ne înrudim. Și, Tilică ?

COAFEZA : Tilică ?! Iți garantează cineva că-o să trăiască ?

ANDREI : Bine, dar încă n-a murit ?!

COAFEZA : De astăzi, n-avea dumneata grija. Da că a ajuns la cutit, moare. Iți spun eu ! Degădabă vrea el să dea bani... Că moartea n-o cumpări cu bani ! Și, apoi, să-ți mai spun ceva... Chiar dacă nu moare... Prea grozav n-a fost niciodată ! Atât, numai : eu — coafeză, el — responsabil... Se cheamă că eram nițel rude, nu... Ce zici, ne vedem ? Sau, te po-menești că nu-ți trebuiește logodnică...

ANDREI : De ce să-nu-mi trăiască ?

COAFEZA : Să nu vrei să ne înrudim...

ANDREI : De ce să-nu ne înrudim ? Ce, Mogleață nu-i om ?!

COAFEZA : Care Mogleață ?

ANDREI : Unul de la șoricările !

(Intră Monica.)

MONICA : Andrei !

ANDREI : Vineee ! (Oferindu-i, în virful degetelor, tava cu pișcoturi.) Fursecurile dumneavoastră, vă rog ! Și, nu mă cheamă Andrei, mă cheamă Achile. Mă confundăți cu frate-miu !

COAFEZA : Adică, ai și un frate ?

ANDREI : Aidona. Frate geamăn. Și... tot ospătar.

MONICA (a priceput) : Mă rog, tu sau frate-tu, totuna ! De un ceas te aștepți. Ești bun de trimis după moarte ! Și, doamna ?

ANDREI : O clientă... Adică, îl caută pe domnul doctor.

MONICA (de sus) : Îmi pare rău, doamă. Pe tâticu îl găsiți numai la clinică... Profesorul nu dă consultații la domiciliu.

COAFEZA : Ia te uită, domnule ! (Discret, către Andrei.) Dar știi că îi-ai luat stăpîna pe cap ! (Tare.) Ei, la revădere. Las că mai vin eu.... Poate oia să de domnul doctor, în persoană. La revădere. (Dă să iasă.) A, pardon ! (Ii înghe-

sue o banonotă în mină.) Ce-i al dumitale e pus deoparte ! (Iese.)

MONICA (shapeșiată) : Astă, ce mai este ?

ANDREI (privind banonota) : Ce să fie ? Ne incuserăm cu Tarigradul !

MONICA : Ai luat bacăș !

ANDREI (fatalist) : Ce să-i faci ! Rolul e rol !

MONICA : Bine, dar e bacăș !

ANDREI : Să zicem că și-a plătit biletul pentru reprezentarea dată de celebrul actor Andrei Mateescu !

MONICA : Să, acum, ce te faci cu banii ?

ANDREI : Să dăm de pomănu !

MONICA : Nu-i principal.

ANDREI : Așa, cam nu-i principal. Să-i dăm la biserică ! Că biserică administrația milă, de vreo două mii de ani !

MONICA : Nici astă nu-i principal. Eu am o idee mai bună... îi pierdem !

ANDREI : Ești un geniu ! îi pierdem ! Organizăm, cum să-zice, o loterie în beneficiul circulației monetare.

MONICA : Să, ce naiba voia ?

ANDREI : Cred că voia să mă răpească. No-ro e că ai sosit la timp. Altiminteri, mă alegeam eu o logodnică. (Soneria.) Să știi că s-a întors ! (Se trințește în fotoliu, cu spatele la ușă.) Gata, pe ziua de azi nu mai acord nici o audiență !

MONICA (iritată) : Ascultă, cucoană... (In cadrul ușii, o siluetă fină.)

FATA : Bună ziua. Știi... am băgat de seamă că ușa e deschisă și am intrat... Sper că nu va deranjez.

MONICA : Andrei... nu-i cucoana !

ANDREI : O să de la controlul apei.

MONICA (cu ochii pe fată) : N-am impresia.

ANDREI : Atunci, e poștăria.

MONICA : Nu prea cred. Sînteti de la Poșta ?

FATA : O, nu.

MONICA : Auzi, Andrei ? Zice că nu.

ANDREI : Nu se știe niciodată. Azi e ziua logodnicelor.

MONICA : Nu sunăva avești pe cineva bolnav... care se operează ?

FATA : Nu, nu...

MONICA : Sînteti sănătoasă ?

FATA (amuzată) : Perfect.

MONICA : Auzi, Andrei, zice că e perfect sănătoasă.

ANDREI : Slavă Domnului ! Atunci, ce poftește ?

MONICA : Atunci, ce poftiți ?

FATA : Să vorbesc cu doctorul Matei Mateescu.

MONICA : Păi... tătien încă n-a venit.

FATA : Întârzie mult ?

MONICA : Ce zici, Andrei, întârzie ?

ANDREI : Întârzie !

FATA : Nu să-ți putea să-l așteptă ?

MONICA : Să-l aștepte, Andrei ?

ANDREI : De ce să-l aștepte... Așteptarea e hoțul timpului.

FATA : Aveți dreptate... Am să vin altă dată, sau am să-i telefonez.

MONICA : Pot să-i spun cine l-a căntat ?

FATA : Cine să-l caute ? ! (Zimbind.) Logodnică !

ANDREI (sărind) : Ce-a spus ?

MONICA : Logodnică !

ANDREI : Sfinte Dumnezeule ! Vreți să spuneti că sunteți...

FATA : De fapt, nu... nu sună chiar logodnică... Sună ca să zice aşa, nu fel de locuitor de logodnică...

ANDREI : Locuitor ?!

FATA : Mai exact : un ambasador.

MONICA : Un ambasador ?!

FATA : Sună sora, dragă mea, sora Ilmei. Si aduc un mesaj.

ANDREI : O ! Ilmea...

FATA : Sora mai mare : Aura.

ANDREI : Adică... a mare !

AURA : De fapt, nici nu sună cu mult mai mare. Cu numai șase minute și treizeci de secunde.

ANDREI : Șase minute !?...

AURA : Și treizeci de secunde. Știi, cind îți la prerogativele mei surori mai mari, treizeci de secunde conțină destul de mult. Da, suntem surori gemene.

ANDREI : Gemene ?!

AURA : Exact. Semănăm ca două picături de apă. Ca să ne deosebească prietenii, purtăm fiecare altă coafură... Luma asta, cu port părul în coadă de cal, și sora men, montantă.

ANDREI : Înțeleg.

AURA : Dar, cu fire, ne deosebim foarte mult. Pură nici n-am fi surori.

ANDREI : Înțeleg.

AURA : Tata spune că, deoară să facă mama o singură fetiță, ar fi avut totate calitățile din lume. Așa, fiecare dintre noi sună ales cu o parte și nici unu nu-i întrengă. Pe cît este soru-mea de voluntară și de excesivă, pe atât sunt eu de eibiznită... De unde, și numine diviziunile a muncii în familie : eu facem prostiile, și eu le repar. De aceea și tine ca uită în mine ! Acum, altă trăsunie : cieă, sună logodnică...

ANDREI : O...

AURA : Ba, și apărea să vă dea un telefon ca să-și anunțe și vizita !

ANDREI : Da, se pare...

AURA : Dar, de cum a dat telefonul, a incutiat ușa, ca și cum sună fi venit, nu cumva să insu din casă, și m-a cheamăt pe mine. Acum, m-a pus pe drumuri.

ANDREI : Înțeleg, ați venit să stați de vorbă cu tata.

AURA : Da, de fapt, toamna asta și trebuie să fac : să sună de vorbă cu tovarășul profesor.

MONICA : Atunci, trebuie să-l așteptăți...

ANDREI : Nu-o să întârzie mult. Dealtfel, cam asta e ora la care se intoncă de la elnică... Monica, nu vrei tu...

MONICA (gazdă mare) : Dar, poftiți în casă. Dacă nu-si sună în bol. Sună preferabil să ne plimbăm nițel prin grădină ?... Avem niște salcimi bătrâni... Cei mai bătrâni salcimi din cartier !

ANDREI : Prevăzuți cu un bunic așipit...

MONICA : Dar, nite, am uitat să ne recomandăm... Eu sună Monica, și el e Andrei...

AURA : Iini pare bine...

MONICA : Nu trebuie să-i luăți în nume de rau uluiala asta... Nu e întotdeauna așa bleag.

ANDREI : Monica...

MONICA : Eu zic să-l lăsăm să-și vină în fire... (Laă Andrei.) Cât ne plimbăm noi prin grădină, tu, mai căută-l pe tata la telefon... Poate, dai de el !

AURA : Vă mulțumesc.

(Monica o conduce, pe ușa din stînga, în grădină.)

ANDREI : Sfinte Dumnezeule... Locuitorarea, ambasadorul... Tanti ! Tanti !

(Intră Elvira și Virgil.)

VIRGIL : Ce este ?

ELVIRA : Ce să-și întimplă ? Cine tot sună la ușă ?

ANDREI : Cine să sună ?! Logodnică !

VIRGIL : Care logodnică ?

ANDREI : Locuitorarea !

ELVIRA : Care locuitorare ?

ANDREI : Locuitorarea logodnică... Soru-sa ! A mare ! Da, a venit să vorbească cu tută.

ELVIRA : Ce spui ?! Și, unde-i ? Sper că nu-ți dat-o afară pe ușă !

ANDREI : Ferească Dumnezeu ! Dar ce, suntem sălbatici ? O plimbă Monica prin grădină.

ELVIRA : Bine, dar, în cazul acesta, trebuie să mă schimb... Sună ca o slujnică. Trebuie să-să poftim în casă... Un musafir e un musafir... Andrei, mi se pare că pui ceva la cală !

ANDREI : Da, meditez ! Știi ce fac ? Mă travestesc !

VIRGIL : Andrei, să nu te apuci de prostii !

ANDREI : Ba, bine că nu ! Altminsteri, cum vrei să-l ajutăm pe tata ?

ELVIRA : Tată-tu a spus că, dacă vine, să-să primim frumos, civilizat...

ANDREI : Civizilitat, mă rog... Mă dau drept bunici ! Și-i spun, foarte civilizat, vreau două vorbulițe, deoarece să mă întâlnă minte ambasadoarea, cît o trăiu ! (Iesă.)

ELVIRA : Andrei ! (Desolată.) Mai mare rușine !

VIRGIL : Îți spun drept, de câte ori dău pe la voi, mă aleg că o durere de cap nebună. Știi că, mai bine mă duc să-l emut pe Matei.

ELVIRA : Ascultă-mă pe mine, dacă tot ești aici...

VIRGIL : Sună aici, dar sună numai pentru mine, nu pentru dracă astă !

ELVIRA : Stă să nu audă copiii, cine știe că și mai pot închipui ! Mai bine ajută-mă să-l găseșe pe tata, să-l înținem deosepare, să nu se amestece, să nu facă cine știe ce inconcrețură.

VIRGIL : Dar unde-i bătrânu ?

ELVIRA : Vezi, dacă te-am păzit pe dumneata ? O fi în grădină ?!... Că așa are

el obiceiul, își mută jilțul după soare și se încalezește ca un șarpe vechi. Știi că, dumneata caută-l pe-asfără, eu mă duc să văz de n-o fi pe verandă. Ai grija, citoată mai evadăzi și pe la vecini.

VIRGIL : Bine, așa să fie ! (Iese în grădină.)
ELVIRA : Doamne, numai să n-o sperie prumatia aia, să ne facem de rușine ! (Iese, Abia a ieșit pe-o ușă, intră, tipălit, bunicul, pe cealaltă ușă.)

BUNICUL : Se-nțimpă... Iar se întimplă ? De ce o-sor fi ferind de mine ? (Ascultă pe la ușă, se uită pe fereastră.) Astă, ce-o mai fi !... Nu-i glasul Liliecă ? Sun mi se năzare mie ! (Cind ajunge în dreptul ușii pe care a ieșit Elvira, ușă se deschide și apare Andrei, travestit ca bunicul : panama mare, albă, cioculeț, pincenez, gal pe umeri, pantaloni nișel căzuți. O clipă, cei doi rămân față în față.) Parcă l-aș cunoaște de undeva !

ANDREI : Hăit, e-am încurcat-o !
BUNICUL (intinde mâna, sovător, cu năzuință vagă de a pipăi imaginea de vizavi) : Cine naiba-mi ești mătăluță ?

ANDREI : Cine să fiu ?
BUNICUL : Semeni cu cineva... Dar nu mai știu cu cine ! Poate, cu frate-miu. Dar îlă fi mort de vreo douăzeci de ani. Cum naiba te-ai nimerit aici ?

ANDREI : Mare lucru ! Oricine poate nimeri într-un vis !

BUNICUL : Doar n-o să-mi spui că visez !
ANDREI : Mai începe vorbă ? Bineînteleș că visezi... Dorini și visezi morți !

BUNICUL : Astă așa-i, numai morți visez. Să, acu, unde o-i fi dormind ?

ANDREI : Unde să dorm ? Ai atipit în grădină, sub salcim, în jilțul tău cu catifea roșie.

BUNICUL : Așa e, cu catifea roșie ! Atunci, ce-o-i fi căutind aici ?

ANDREI : Chiar așa, ce naiba cauți aici ?

BUNICUL : Mă duce în grădină...

ANDREI : Nu, nu în grădină, că le eam încurci ! Mai bine te-ai duce în ceardeacul din spate, sau pe verandă, sau tragi o rătă prin vecini.

BUNICUL : Bine, dar dacă am atipit în grădină...

ANDREI : Nu-i nimic... Ai să te trezești în ceardeac... S-au mai văzut cauzuri.

BUNICUL : Zău ? În ceardeac !... Numai să nu le încure ! (Iese.)

ANDREI : Slavă tie, Doamne, de data astă am scăpat. Na, acum vine Monica, cu fata !

(Se trage după o perdea. Intră Monica și Aura.)

MONICA : Nu vrei să intrăm nișel, să bem un pepsi ? Mă întreb unde o-i Andrei, de zăbovoște atâtă. Da, zău, frate-miu astă e bun de trimis după moarte ! Știi, astă e o vorbă de-a bunicului... Îi spui să se dea căci sau colo și uită să se întoarcă... Dar, luati loc... Mă intorec că ai bate din palme... Andrei ! Tanti ! Pe unde sin-

teți ? (Iese, Aura rămâne în mijlocul încăperii.)

ANDREI (se apropie bâtrinește, cu pasul tiris, și-o atinge cu un deget) : Dar mătăluță, cine-mi ești ?

AURA (sprietă) : O, ce măți speriat !
ANDREI : De ce să te sperii, frumușico ? Eu sunt bunicul... Dar tu, cine ești ?

AURA : Aura... sora...
ANDREI : Care soră ?

AURA : Sora Ilneai... sora mă mare.
ANDREI : Abă, a mare ! Și încă nu te-ai măritat, încă nu ? Dacă ești proastă ! Dar n-încă ?

AURA : Da, ain mică să logodit... Mă rog, așa zice !

ANDREI : Zău ? ! Și pe cine a pus gabja ?
AURA : E logodnică tovarășului profesor... Așa zice.

ANDREI : Care profesor ? Eu sunt nici singurul profesor. Știi latinește ? Ante, apud, ad, adversum... Și, să mă bată Dumnezeu dacă am vreo logodnică !

AURA : Nu ! E vorba de tovarășul doctoar...
ANDREI : A, doctoar... Care doctor ?

AURA : Mateescu.
ANDREI : A, guleratul ! Păi, de ce nu spui așa ! Va să zică, ni venit să te interesezi pentru soru-ta ! Vezi că înțeleg ? Dar am să-ți spun un secret... Știi... e bigam !

AURA : Nu se poate...

ANDREI : De ce să nu se poate ? Păi, dacă e insurat cu ființea, cu Lili...

AURA : Care Lili ?

ANDREI : A mică !

AURA : Nu se poate.

ANDREI : Ba, uite că se poate. Zice că morit și gata... Se însoară ! Altă muiere, altă nevestă !... Și, cam uită că are doi copii... Eu, să fiu în locul lui tată, i-aș spune una și bună... În ascultă, domnule, cum vine astă... Eu crește fata, eu o înbese, eu îl dau de mîncare, eu îl fac educația, o îndop și cu ceva latină, să fie că mai căpășă că altele, o îngrijesc, va să zicea, o pup dimineața la seuhare și seara la culcare, o ferese, că pe ochii din cap, de toate răutățile lumii... Și uite așa, deodată, vîi dumneata, din totă lumeni astă, un oareșicăre gulerat, pe care nu-l știu, nu-l cunosc, nici că-ni pasă de el... Și-mi furi fata ! Păi, drept e astă ? Și, ce să facă bietu' tată-su ? Așa că nu consint defel ! Am zis : non possumus ! Nu ți-o dau ! Nu pot ! Și gata !

AURA (zimbind) : Dar, ce te faci dacă fata e îndrăgostită ?

ANDREI : Îndrăgostită ! De cine ? De un om de cincizeci și cinci de ani ?! Bigan ! Trigam !? Cu două răduri de copii ! Poate, chiar cu trei ! Parcă a stat careva să-i numere ? Eu, să fiu în locul dumitale, donșoară... Um, um, ești foarte drăguță !... Ei, bine, eu, să fiu în locul dumitale, mi-ăs lua picioarele la spinare și aș fugi mineind pămintul. Astă aș face ! Și, acu, la revedere ! Să nu spui că nu ți-am spus... Și, fneă ceva... Să nu suflă un

cuvint. Mormint ! Să nu spui că știi de la mine... că se lasă cu tărăboi... Dar las' că i-o coe eu ! La pușcărie fl bug ! Să știe el că biganiu nu-i de jocen ! La revedere !

(Iese. Pe celalătă ușă intră bunicul.)

BUNICUL : Să mă bată Dumnezeu dacă pricep... De ce m-o să trimis să mă trezesc în eardac, dacă eu dorm în fundul grădinii, sub salcim, în jilțul meu ? Așa îmi trebie, dacă nescut de sfatul răposașilor ! (Aureci.) Da' mătăluș, cine-mi ești ?

AURA (descumpărătă) : Nu înțeleg... Sintetă... (Zimbind.) A, da, pricep... Drăgu Andrei... cred că-ni dai voie să-ti spun ușoară...

BUNICUL : De ce să-ti dau voie ?

AURA : Pot să știi și eu de ce te-ai travestit ?

BUNICUL : Eu ?... Fii serioasă, donșoară ! Ce suntem, actor ?

AURA : Doar n-ai să-mi spui că ești bunicul !

BUNICUL : Ba spun ! De ce să nu spun ? Cum să nu fiu ?

AURA (ironic) : Și, atunci, celalalt, cine a fost ?

BUNICUL : Care, celalalt ?

AURA : Așa e că la asta nu te așteptai ? Ei affă, dragă Andrei, că am și făcut cu noștință cu bunicul dumitale.

BUNICUL : Că bunicul meu ?!

AURA : Andrei, te rog...

BUNICUL : Și de ce-mi spui Andrei, dacă nu mă cheamă Andrei ?

AURA : Pentru că astă ești : Andrei. Iar cu bunicul dumitale, dacă vrei să știi, am stat de vorbă acum ni-mi.

BUNICUL : Cu bunicul ?! Doamne iartă-mă, păi, că e mort de cincizeci — ce zice eu ? — de șaisprezece de ani. Cum puteai să vorbești cu el ? Păi, ce, nu-am timpit, să visez tocmai Ziua învierii morților ? Cind le-o povestesc fel de vîs am visat, nici u-o să le vină și crede !

AURA : Nu pot să spun că n-ai spirit. Și îl imiți destul de bine. Lăteru care, de altfel, nici nu-i de mirare. Sora dumitale sună spusă că ești actor și port un tânăr foarte talentat. Înști pe mine nu mă înșeli !

BUNICUL : Dar nu vreau să te înșel deloc, drăguță... Vreau numai să-ti spun...

AURA : Că doctorul e bigam...

BUNICUL : De unde știi ?

AURA : Că are două rânduri de copii... poate chiar trei !

BUNICUL : Zău ?! Trei ?! Ca să vezi, guleratul, cum o mai înșală pe biata Lili. Ea habar n-are și mie nu-mi spune nimănii nimic !

AURA : Pe seurt : cel mai bun lucru din lume ar fi să-o iau la sănătoasa ! Nu-i aşa ?

BUNICUL : De ce să-i iei la sănătoasa ? Te alungă cineva ?

AURA : Lasă gluuma, Andrei ! Vezi bine, îți cunoște tot repertoriul. Numai, lămureste-mă, te rog, la ce bun toată travestirea astă ?

BUNICUL : Care travestire ?

AURA : Mai întrebă care ? Uite, care ! (Ii ia ușurel salul din spinare.) Îmi dai voie să-ti iau salul ?

BUNICUL : Păi, în grădină eam trage.

AURA : Apoi, îți iau ochelarii... (Ii ia pince-nez-ul.)

BUNICUL : Ce faci, donșoară ? Vrei să umblă de-a hijbiletele ? Nu mai văz nimic.

AURA : Pe urmă... cioculețul... (Ii trage de cioc.) De ce l-ai lipit așa de tare ?

BUNICUL : Nu... nu... Stai binișor ! Ce te-a apucat ?

(Intră Monica, cu răcoritoare și cu o tavă cu cofeturi.)

MONICA : Ce să întimplă ?

AURA (descumpărătă) : Doamne... un impresion că... că e un cioc adevarat !

BUNICUL : Dar ce-ai crezut ? Bineînțeles că e adevarat !

MONICA (uluită) : Ciocul bunicului ?

AURA : Atunci... ochelarii... (Ii pune îndărât pe nasul bâtrinului.) Vă rog să mă ierătă.

BUNICUL : Ba n-am să te iert defel ! Ce, astă-i jocen ?

AURA : Și salul... (Ii pune salul pe umeri.) Credeam că suntești Andrei...

BUNICUL : Cum să fiu Andrei ? Îți lipsește o simbătă ? Și, apoi, cum pot eu să fiu alteineva ? Păi, așa arată nepotu-miu, ca mine, jigărit de bâtrînețe și vechi de ani ?

AURA (nenorocită) : Da, acum sună și mai mult... De săpt. celalalt era Andrei... Alălt !

MONICA (bănuitoare) : Care „ălălt“ ?

AURA (bunicului) : Știi, înaintea dumneavoastră a mai fost unul pe aici, tot așa, cu pălărie, cu ochelari, cu cioc, cu sală...

MONICA (nășită) : Andrei ? N-ai crede.

BUNICUL : Bineînțeles, cum să fie Andrei ? Ma era frate-miu !

AURA : Fratele ?... Aveți un frate ?

BUNICUL : Bineînțeles ! Adică, nu-l mai am, ea murit. Dumnezeu să-l ierte și fieci țărini ușoară... Cine știe de căi ani e mort, și că !

AURA : Păi, dacă e mort...

BUNICUL : Și, ce are a face ? Ce, morții nu sunt oameni ? Li se face și lor, așa, nu dor... Se întimplă ! Și, eu l-am întîlnit adineauri ! El era mort și eu îl visam. Exact cum te visez pe dumneata. Astă-i tot ! Se întimplă ! Numai că eu trebuie să mă trezesc și nu mai țin minte unde : în eardac, în grădină, la vecini... N-ai văzut cuința, din întimplare, în grădină, un bâtrân așipit în jilț, sub salcim ?

AURA : Nu... Adică, nu jilț era... Dar în jilț, nimeni !

BUNICUL : Nimeni ? Atunci, să știi că-am așipit pe verandă. La revedere, drăguță !

Iți mulțumeșc pentru informație. Mă duc pe verandă, să mă trezesc. Numai să nu le incure. (Face doi pași și se oprește.) Da' în stai oleacă! Încă nu mi-nă spus cine ești!

AURA : O, Doamne, cine să fiu? Logodnică! Adică, nu chiar. Sora ei! Geamănă!

BUNICUL : Geamănă?! Păi, asta înseamnă că, dacă mă uit la înălțină, știn cum arată și dumneacu... logodnică... Extraordinar! Cind le-o spune că am visat fata, nici n-o să le vină a crede! (Dă să iasă. Se oprește iar.) „O sută unu”, știi să joci?

AURA : Cred că da. Jucam cu mănușica, cind era bolnavă!

BUNICUL : Foarte bine! Data viitoare cind te-o visă, jucăm un „o sută unu”. (Iese.)

AURA : Doamne, ce gafă am făcut! Întotdeauna fac ceea ce prostie! Credeam că e Andrei... și l-am tras... (Gest semnificativ.)

MONICA : Pe bunien'?!... De c cioè?!... Cum de-v-a venit ideea asta?

AURA : Păi, vorbisem înainte cu unul... aîndoaia cu buniciul... și crezusem...

MONICA : Înțeleg... Hm, de fapt, n-ai prea găbit... Andrei nu putea să fie, astăzi sigur! Că el s-a dus după tăticu... Nu vrei să luăti un pepsi? Să, apoi, ce rost avea să vă joace o asemenea festă? Nu, ăla trebuie să fi fost fratele buniciului...

AURA : Păi, spunea că e mort.

MONICA : Așa-i buniciu, le cam incure! Dar nu-i mort defel... Știi, sunt frați gemeni.

AURA : Și locuiești împreună?

MONICA : Bineînteleș.

AURA : Așa, de-a valma?

MONICA : Păi, cum altfel?... Nu vrei un pișcozel?... Sîntem o familie foarte numeroasă: eu, Andrei, tanti Elvira, tăticu, buniciu, frate-său, Mogleață...

AURA : Mogleață!?

MONICA : Un specialist în deratizare. Apoi, e Virgil, zis „beglerbegul”...

AURA : De ce „zis”?

MONICA : Așa-i spuneam eu, cind eram mai mică: „belebegul”! Pentru că el făcea pe tureul, cu ștergarul înnodat pe cap în chip de turban.

AURA : Și Virgil astăzi, cine mai e?

MONICA : Virgil?... Astăzi e prietenul nostru...

AURA : Și prietenul...

MONICA : Da, stă cu noi... Și el! E, cum se zice, prieten de casă. Acum, dacă se însoară tăticu...

AURA : Se însoară? Cu cine se însoară?

MONICA : Cum, cu cine? Cu sora dumneavoastră...

AURA : Sora mea?!... A, da! Cred că ar trebui să stea și ea...

MONICA : Drept să vă spun, tanti de-abia așteaptă să se căsătoarească tăticu. Mai scapă și ea de bucătărie, de dereticat...

Cinei odăi! Casă bătrânească! Autret, Hol, Ceardac, verindă, grădină... Știi, e o adevărată gospodărie! Opt paturi, și o plită, să gătești pentru o cazară! Dar, bineînteleș, o mai ajut și eu... Mai ales cind avem sindrofi, aniversări, comemorări și cîte altele. Da, se nupile casa, ceva de speriat!

AURA (începe să se dumirească) : Înțeleg, suntești o familie foarte... cum să spun... un neam de oameni foarte draguți și foarte...

MONICA : Sărători.

AURA : Da, sărători. Toți pentru unul...

MONICA : Și unul pentru toți... Și, stați, că nu e gata... Curind, mă mărit și eu! Da, atî gheiești: cu Virgil... Și tata zice că, dacă mă mărit, vrea să mă aibă aproape...

AURA : Bine, dar ești abia o fetiță...

MONICA : Ei, și! Bunica nu s-a măritat cu bunicul la sănătatea lui?

AURA : Și tăticu e de neord?

MONICA : Păi, de ce să nu fie? El nu se însoară? Și, tot cu o fată... nu cu mult mai mare ca mine.

AURA (dumerită) : Înțeleg.
(Intră Elvira și Virgil.)

ELVIRA (amabilă) : Bine ați venit, dragă mea! Eu sunt Elvira, cununata doctorului lui.

AURA : Eu sunt Aura.

ELVIRA : Mă iertați că nu m-am înfățișat mai repede... Dar, știi cum e într-o gospodărie... Niciodată nu mai prididești cu treaba...

AURA : Știi.

ELVIRA : Și, pe urmă, m-am mai dichisit și eu... (Preocupată) Monica, nu-lai văzut cu bunicul?

MONICA : Ba da... A șters-o în grădină... Să dus să se trezească!

ELVIRA (către Virgil, semnificativ) : Auzi, Virgil, e în grădină... Nu vrei să săi așa de bun și să-l căuti? Ponte, faci și un „o sută unu”, cu el... A, dar am uitat să vă prezint. El e Virgil, dragă men...

AURA : „Beglerbegul”.

ELVIRA : Prietenul nostru.

MONICA : Și logodnicul meu.

ELVIRA (mustrătoare) : Monica, iar începi?

VIRGIL (confuz) : Mă iertați... Dar, mă aşteaptă buniciu! (Iese repede.)

MONICA : Iți place logodnicul meu?

ELVIRA : N-o luăti în serios, dragă mea, glumește și ea... Cum să fie Virgil logodnicul ei!

MONICA : Ba nu glumeșc deloc. Nu-i așa că e drăguț?

AURA : Da... sigur... în felul lui.

MONICA : Ei, nu se ține așa bine ca tăticu...

ELVIRA (rugătoare) : Monica...

MONICA : Deși au cam acceași vîrstă...
(Intră Andrei.)

ANDREI : Onoarează familie...

MONICA (ca să-l avertizeze) : Andrei, închii-puiuște-ți...

ANDREI : Tatăl nostru cel de toate zilele e imposibil de găsit.

MONICA : Lasă asta ! Aura a crezut că te-ai travestit ca să-i joci o festă.

ANDREI (*înșorit*) : Vai de mine, enun să fac aşa ceva !!

MONICA : Să i-am explicat că, de fapt, îla, pe care l-a crezut ca travestit, îl era fratele buniciului...

ANDREI : Da, sigur, bineîntele.

ELVIRA (*interzisă*) : Fratele ?!

ANDREI : Păi, cine altul ? (*Câtre Aura*) Seamănă destul de bine, nu ?

AURA (*zimbind*) : Vreți să vă spun eu adevărul ?... Nu era nici un frate. Erau dumneata, în persoana, Andrei, nu-i aşa ?

ANDREI : Pe ouoarea mea...

AURA : Nu te grăbi să-ți primejduiesc o noarea. O mineană te ajută să treci în hop, dar mai deștept nu te face. Un lucru e lipsede : nu prea suntești foarte încreștă de căsătoria asta. Dar, pentru că ați avut amabilitatea să-mi atrageți atenția și ați elheltuit atâtă delicatețe în efortul acesta, dați-mi voie să fiu de folos măcar unica dintre membrii familiei dumneavoastră... (*Se apropie de Andrei*) Dragă Andrei, cred că ar fi foarte nimerit să-ți stergi clecul din barbă... că, dacă îi trece prin minte vremecină dintre colegale dumitale să te sărute pe buzele astea cu gust de gumă arabică, riscă să-ți rămână atrănată de sălcii. (*Bruscă*) La revedere. (*Iese*)

ANDREI (*consternat*) : Dar, stimață tovarășă... Aura ! Aura ! (*Fuge după ea*)

MONICA (*nesigură*) : Ce-a fost asta ? Crezi că să supără ?

ELVIRA : Știm că e-o să se sfîrșească rău... Să, dacă mai afli tatăl ce-i-ați făcut telei...

(*Intră bunicul, urmat de Virgil*)

BUNICUL : Elvira ! Elvira... Mi-am amintit !

VIRGIL (*Elvirei*) : Exact cind a băgat de semnă că am mai multe spații ca el !

BUNICUL : Taci din gură, lasă-mă să-i spun... Mi-am amintit ! Nici n-o să-ți vină să crede pe cine am visat !

ELVIRA : Pe cine ?

BUNICUL : Fata !

ELVIRA : Care fată ?

BUNICUL : Logodnică... Adică, nu logodnică... Sorn-sa ! A mare, (*Monicăi*) Si tu erai cu ea ? Si tu ! Uite, mi-am amintit perfect... Dulce și singureană, cum nu se mai poate ! Mă luat săul, mă scos ochelarii, mă trăs de cloc... Exact ca Lili... (*Interzisă*) Hm, dacă o să fost Lili ?

ELVIRA (*blindă*) : Nu, tatăie, nu era Lili... Si nu-a fost vis. A fost aievenă.

BUNICUL (*neîncrăzitor*) : Nu, zău ! (*Se uită în jur*) Păi, dacă a fost aievenă... unde-i ?

ELVIRA : A plecat.

BUNICUL (*suspicios*) : Mi se pare mie că mă amărgăji...

MONICA : Nu, bunicule, s-a supără și a plecat.

BUNICUL (*ca un ecou*) : A plecat... Ca să vezi dumneata din ce plămădă gingăsa e hunea asta, că nu mai știe omul cind e treaz și cind visează.

ACTUL al IV-lea

Intr-un fotoliu, pierdut în gânduri, sumind, Matei. Bunicul intră, îl privește de departe, îl dă tiroale.

BUNICUL : Bună ziua, domnule. Așteptați pe cineva ?

MATEI : Da.

BUNICUL : Bună ziua... (*Vrea să plece, Dar se oprește*) Adică, pe cine așteptați ?

MATEI (*calm*) : Îmi aștepț copiii, tată.

BUNICUL : Ahu, mătăluș!... Ei, bună ziua!

(*Vrea să plece, Se oprește*) Dar pe mine nu mă întrebă nimic ?

MATEI : Nu.

BUNICUL : Păcat !... Nu vrei să-ți spun nimic ?

MATEI : Nu.

BUNICUL : Știi că n-a fost fata, ieri, nici ?

MATEI : Știu.

BUNICUL : Știi că-n stat de vorbă cu ea ?

MATEI : Bănuiesc.

BUNICUL : Dar știi că-n vorbit ?

MATEI : Știu.

BUNICUL : Nu, zău ! Și, că-n vorbit ?

MATEI : I-a spus că sunt bigam...

BUNICUL : Bigam !... Da, sigur, dar nu eu am spus... Ea ! Ea a zis !

MATEI : Și că am două rinduri de copii.

BUNICUL : Tot ca a zis-l... Mă și înțram : de unde știe, frate ? Dar, uite că știa ! Ce crezi, domnule, că lucrurile nu se află ? Numai biata Lili habar n-are ! (*Întră Elvira și copiii*) Na, incăță-ți și drigălașii !

ELVIRA : Intă-i, Matei, îi-i-am adus !

ANDREI : Vorba vine ! Chemarea unui părinte e chemarea lui Dumnezeu. Cel puțin, oșa zice înțelepicina poporului,

BUNICUL : Înțelepicina poporului vorbește chiar și pe gura unui nărod ; cu o singură condiție : să nu fie mut. La revedere... Mă duce în grădină. Știu curios să văz ce-oi mai visa și pe ziua de azi. (*Iese*)

ANDREI : Intă un om care visează cu pasiune !

MONICA : Bunicul e rău dispus.

MATEI : Nu-i nici o nenorocire. Cu condiția de a fi spiritual, poți fi oricât de rău dispus poftăști.

ELVIRA : Cred că suntem cu toții, nu? (Din ușă) Virgil, unde ești?

VIRGIL (intrând) : Aici, dragă Elviră, aiei! **ANDREI** : Știi că ce sămănaș? Cu o co-misiune academică investită să ancheteze imprejurările unei minuni.

VIRGIL : Care minune, că sună intors fra-tele bunicului de la grupă?

ANDREI : Nu! Minunaș e că zvonul să intrepată într-o fată!

MATEI : Toemai asta vreau să afli și eu; dacă e o minune, cum să întimplă?

Stăti jos. (Toți iau loc, care pe unde apucă.) Andrei, nu vrei să începi tu?

ANDREI : Cu ce să încep? Cred că am să-
cute o prostie!

MATEI : Mă rog; face fiecare ce poate!

Asta e tot ce ai săfăut mai remarcabil?

ANDREI : M-am travestit după chipul și a-
semănarea bunicului...

VIRGIL : Cum naiba de nu te-am văzut?

ANDREI : Și i-am turnat fetei o grămadă
de nerozi!

MATEI : Bum, asta a fost contribuția ta!

Și tu, fată tatăi, tu ce drăgălașenii i-ai
spus?

MONICA : Nimic deosebit... Cel puțin, Andrei avea la îndemnă celebrul monolog
al bunicului... Eu a trebuit să impro-
vizez; că avem o casă grea, că suntem
multă, că stăm cam îngheșuți, că stă la
noi și Moleafă, și bunicul, și frate-su...

MATEI : Fratesu?! Ce cauță morții prin-
tre vîi?

MONICA : Ei, am spus și eu așa! În defini-
tiv, nu eu l-am invitat; Andrei!

MATEI : Și cățelul cind să săfăut om?

ANDREI : Dragă tată, n-ai auzit că trăiu-
in zodia minunilor?

MATEI : Mă rog, dacă e vorba de minuni...
De alții n-ai pomenit?

MONICA : Ba da, de Virgil.

VIRGIL : De mine?! Monica, ai spus că
locuiesc aici?!

MATEI : Nu te speria, dragă... Poate că
Monica n-a săfăut decât să anticipateze o
minună posibilă.

VIRGIL : Exclus! Am dat avans să-mi fac
apartament.

MATEI : Ei, și de ce a venit fata?

MONICA : Ca să vorbească cu tine.

MATEI : Și de ce a plecat?

ANDREI : Că n-a avut cu cine vorbi!

MATEI : După cîte am înțeles, a vorbit
prea mult cu voi... Și nu v-a spus nimic
interesant?

MONICA : Spunea că are de îndreptat o
prostie săfăută de soru-sa.

ANDREI : De fapt, spunea că a adus un
mesaj pentru tine. Chiar așa a spus:
mesaj!

MATEI (ingindurat) : Era, va să zică, un
mesager!

VIRGIL : Nu prea văd ce conelușii putem
trage!

ANDREI : Să rememorăm! La început a
fost zvonul...

MATEI : Nu, dragul meu, la început a fost
o gură. Apoi...

ANDREI : Apoi, gura să săfăut femeie...

MATEI : Femeie, bineînțeleș... Dar, ce știm
despre femeia asta?

VIRGIL : Mai nimic! Mister!

ANDREI : Aș! O femeie are exact atâtă
mister cît își închipui bărbatul că are.
Dar eu nu-mi pot închipui nimic.

VIRGIL : Dacă eu ar fi la originea zvonu-
lui, aş putea spune că are gustul scan-
dalului.

MATEI : Sau al fursei. Natură echivoacă!
Diagnosticul rămine de stabilit. Alteleva,
ce mai știm?

ANDREI : Sigur știm doar atât cît ne-a ară-
tat ghimbura: că e frumoasă.

MATEI : Ca să zic ușă, ne-a fost trimis
drept cranic, spre adineă încredințare,
un portret vînt...

ANDREI : L-am căutat în tot orașul... și
nu l-am aflat nicăieri!

MATEI : Astă nu înseamnă că nu există,
înseamnă că nu știu unde să-l căută. În
fine, dacă e vorba să-i deducem virtu-
tile prin analogie, putem presupune că,
dacă e tot atât de frumoasă ca percheea
ei, e cel puțin tot atât de timbră.

MONICA : Mai timbră, chiar, eu săse minute
și treizeci și cinci de secunde... Adică,
are cam vreo douăzeci de ani sără șase
minute.

MATEI : Numai în ce privește inteligență
plutim încă în nesiguranță.

ELVIRA : Crezi, ndieă, că e o prostă?

MONICA : Faptul că l-a ales pe tăticuș o
face suspect de inteligență. Și, apoi, so-
rușa nu părea deloc prostă. Tu ce
crezi, tăticule?

ANDREI : Înăuntrul unuia cind, pentru că să
pună un diagnostic, nu medie ar pre-
fara să aibă o radiografie.

MATEI : Ce pot să spun? Sigur e numai
că, dacă percheea unui rege e o regină,
percheea unui deștept nu e neapărat o
deșteptă.

ANDREI : Tata are dreptate. Și, apoi, nu
spunea Aura că soru-sa face numai
prostii?

VIRGIL : Or fi prostii de ordin sentimental.
De astă nu e secolul nici un înțelept.

ELVIRA (cu un zîmbet) : De cind ni se-
dește atât de înțelept?

MATEI : Cum spuneați că o hoamă?

ELVIRA : Pe fata care ne-a vizitat? Aura!

MATEI : Va să zică. Aura e numele mesager-
ului! Și, ce a vrut fata?... Să vorbească
cu mine! După cum băgați de seuncă,
există, în totuști povestea asta, o logică.

VIRGIL : Și, ce-ți spune logica asta?

MATEI : Să rezumăm: o gură, un zvon,
o femeie, un mesager... Dar mesajul n-a
fost predat. Acum, veДЕJți logica?

ANDREI : Ce logică ?

MATEI : Deacă e adevarat că motivele pentru care fata a venit nu au fost epuizate, logic ar fi ca ea să apară din nou ! Pe seurt : trebuie să ne aşteptăm la o nouă vizită.

VIRGIL : Te pomeneşti că ai dreptate !

MONICA : Cind nu are dreptate tata !

ANDREI : Să, nouă ce ne rămâne de făcut ?

MATEI : Ceva foarte dificil : nimic ! Sinteti în stare să vă abțineti ? Deacă nu, faceți ce faceți în orice dimineață : plimbări-vă, dansați, citiți, mincați, uitări-vă la televizor, ascultați Mozart și muzică folk, certări-vă, jucați „o sută unu” cu bunicii sau săh cu Elvira... Dar, dacă apară fata...

ANDREI : Depinde cum ! Îi stii nărayul !

Poate să apară ușa... O voce la telefon !

MATEI : Altunci, îmi treceți receptorul !

ELVIRA : Poate să îi înfățișarea decentă a unei serori...

MATEI : Mi-o înmânați, să o identific !

MONICA : Poate să îi chipul sorăscă.

MATEI : Mă chemați să o întâmpin.

(Intră bunicul.)

BUNICUL (foarte agitat) : Copii... Copii...

ELVIRA : Ce e, ce său întâmplă ?

BUNICUL : Jiltul...

ELVIRA : Ce-i cu jiltul ?

BUNICUL : Jiltul meu... Ah, grea mai ești de cap !

ELVIRA : L-au furat ?

BUNICUL : Nu... O fată...

ANDREI : Ce fată ?

BUNICUL : Nici nu să vă vină să crede... Fata pe care am visat-o deunăzi... E nici !

ANDREI : Unde ?

BUNICUL : În jiltul meu...

MONICA : Buniciule, nu cumva ni s-a pescuit de vise ?

BUNICUL : Asa ! Dacă vă spun ! Ce, crezi că dorm de-a picioarele ? Nu eu visez... Ea ! Stă în jiltul meu, cu ochii închiși.

ELVIRA : Vrei să spui că doarme ?

BUNICUL : Nu... Să eu credeam ! Dar nu doar mie defel ! Să desculță... Să afirme sandalele în cuiul spătarului... Să, nite așa, desculță, răsturnată în jilt, stă cu ochii închiși. Din cind în cind, deschide ochii, priveste în fundul cerului prin rămurîșul saleinului, întinde căte-o mână, să piptă cu un deget cine să fie ce norocul purtat de vînt, să prindă vreun fir de păpădie... sau vreo gîză... sau mai stiu eu ce i se năzare... Să iar închide ochii... Nici că-ni venea să cred ! Stăteam după tușisul de liliac... și mă uitam la ea... și mă ciupeam de virful nasului...

VIRGIL : De ce tocmai de virful nasului ?

MATEI : Să-l spun eu : pentru că, insensibil la mogiile visului, nasul e instrumentul care dă socoteala, în chipul cel mai sigur, de consistență realității.

BUNICUL : Chiar așa ! Mă ciupeam de nas să văz: trez sint, ori ba? Închipuiți-vă: eram treaz !

ANDREI (neliniștit) : Să, fată...

BUNICUL : E aici !... Deacă vă spun !

MATEI : Va să zici, ce am prevăzut să întâmplă : n-venit.

ANDREI : Iată ce se cheamă un triuș al logică ! Să eu, care o căutam în tot orașul !

MATEI : Pe un mesager nu-l cauți ! Il aşteptă !

ANDREI : Mă duce în recunoaștere !

MATEI : Nu te duci nicaieri... Dacă o speriată, dispără iar... Să eu nu vreau să-mi speriată mesergerul !

BUNICUL : Divina avis imbrum... Pasărea ce prevestește furtuna !

VIRGIL : De ce, neapărât, furtuna ? Poate că e un sol de pace și de bucurie... Ziua bună...

COPIL (in cor) : Se cunoaște de dimineată.

BUNICUL : Aș ! Se cunoaște după ce a trecut. Acum mă duce să văz ce face fata.

ELVIRA : Tataie...

MATEI (confidențial, Elvirei) : Încearcă de-l reține... Altiminteri, n-o scot la capăt. (Copilul.) Să, voi, faceți-vă nevăzuți pînă mântuia cu treaba.

(Copiii își fac semne de înțelegere și ieș.)

BUNICUL (tot pe urmele lui Matei) : Stai, stai că vin și eu !

MATEI : Unde mi-e haina ? (Iși smulge haina de pe spătarul scaunului, o îmbracă și ieșe.)

ELVIRA : Tataie...

BUNICUL : Ce tataie... N-am timp ! (Se oprește brusc.) Cum ai spus, tataie ? Da' cine ești mătălușă ?

ELVIRA : Elvira, tataie.

BUNICUL : Aha, a mare ! Încă nu te-ai măritat, încă nu ?

ELVIRA (blindă) : Bă da, tataie, m-am măritat.

BUNICUL : Ei, dacă ești... Ce spui ? ! (Se întoarce, cu un pas, din drum.) Te-ai măritat ?

ELVIRA : De fapt, încă nu. Dar mă măritat. Sunt, eu să zic așa, logodită.

BUNICUL : Fără consumămintul meu ? Astă e fur ! Să, cine fură azi o femeie...

ELVIRA (blindă) : Stiu... măne fură un bou.

BUNICUL : Nu ! Mine nu știe cum să scape de ea. Așa că, ai grija pe cine ieș și cere-mi consumămintul.

ELVIRA : Vai, tataie, am aproape patruzeci de ani.

BUNICUL : Poți să ai și o sută : tot copilul meu ești ! Măcar atîta lueru puteai să prîcepi, în patruzeci de ani !

ELVIRA : Da, bineînțeles... Virgil ! Unde ești ?

VIRGIL : Aici, draga mea.

ELVIRA : Cred că a venit timpul să mă ceri în mod oficial. (Incepe.) De îndatorirea astă nu putem scăpa... Să, vezi de reține-l că poți... Eventual, propune-i un tabinet. (Tare.) Uite, tataie, el mi-e logodnicul.

BUNICUL : Zău ! ? (Lui Virgil.) Cum naiba a pus mîna pe tine ?

(Elvira surde șiiese, cu un gest de încurajare.)

VIRGIL (oficial) : Dați-mi voie, vă rog, să vă fac o mărturisire...

BUNICUL : Bizuie-te pe mine : nu în minte nimic.

VIRGIL : Vreau să vă mărturisesc că Elvira îmi este foarte dragă.

BUNICUL : Nu mai spune ! Să eu, care credeam că sunt singurul bărbat care ține la ea ! Dar, cel puțin, eu am o seuză : eu-i sunt ! Dar dumneata ce seuză ai ?

VIRGIL : Sunt îndrăgostit.

BUNICUL : Aș ! Ești un bărbat singur. Astăzi tot. Singurătatea face mai mulți soți decât dragoste, și plăcileala face mai mulți amanți decât orice dorință !

VIRGIL : Dar eu țin la ea nu pentru că sunt singur, ci pentru că e singura la care cred că merită să țin.

BUNICUL : Mă rog, nu eu am să te conving că de prost ești ! Să iubești o femeie nu inseamnă nimic alta decât să fii oleacă chior și să nu bagi de seamă că de fermecătoare pot să fie toate celelalte.

VIRGIL : Dar asta e singura femeie pe care o iubește.

BUNICUL : Foarte rău. Să iubești o singură femeie, asta implică riscul de a o lăsa în minte toată viața. Pot să fac ceea ce să le impiedică?

VIRGIL : Nu cred.

BUNICUL : Atunci, ce alteceva pot să fac pentru dumneata?

VIRGIL : Să vă dați consimțământul.

BUNICUL : Bine, un consimțământ nu-i greu de dat. O silabă de domă litere latră și Mogleată ! Dar ea e de acord?

VIRGIL : De acord.

BUNICUL : Ca să vezi : nu-i așa de bătrînă, dacă n-a uitat că e femeie ! Dar crezi că o cunoști îndeajuns?

VIRGIL : O cunoște de douăzeci de ani.

BUNICUL : Așa ? ! Să de ce n-ai venit acu douăzeci de ani?

VIRGIL : Nu oricine se scăla de dimineață ajunge departe.

BUNICUL : Zâu ? ! Atunci, să știi că anume o fi imbrătrinut, ca să te aștepțe pe dumneata ! Bătaș orfană ! De-ar fi avut o mamă...

VIRGIL : Regret...

BUNICUL : Nu regretă... Nu e sigur deloc că, de-ar fi avut o mamă. Eva s-ar fi păzit douăzeci de ani să muște din măr ; eu sigură că ar fi indemnato să muște mai devreme.

VIRGIL : Norocul meu ! Cel puțin, am avut răgazul să cunoște !

BUNICUL : Crezi ? Donăzeci de ani înainte de căsătorie nu-i un răgaz aşa mare. Ce-ar fi să te mai gîndești o săptămână ?

VIRGIL : M-am gîndit destul.

BUNICUL : Destul nu-i aşa mult. Că, în seamă ce-ți spun : dacă nu apuci să-ți cunoști femeia pînă la căsătorie, apoi, după aceea, nu mai e nici o naștere.

VIRGIL : Sunt sigur că voi fi fericit.

BUNICUL : Aș ! Prudență să nu fii așa sigur. Dacă din cind în cind, nu te va face nefericit, are să te plătisească de moarte.

VIRGIL : E un risc pe care orice bărbat de bună-credință trebuie să-l accepte.

BUNICUL : Mă rog, faci cum vrei ! Abia după ce o să devină nevestă ta, aș să bagi de seamă că de mult ai fi iubit-o dacă ar fi fost nevestă altuia.

VIRGIL : Sper, totuși, că o să trăiu în bună înțelegere.

BUNICUL : Speră, mă bătete, că, odată înzestrat, alteleva tot nu-ți moi rămîne.

VIRGIL : Elvira mi-a săgădnit în cămin și sunt încredințat să se va ține de cuvînt.

BUNICUL : Să dracul îți zidește biserică, dacă i-o închină.

VIRGIL : Îmi asum toate risurile... Inclusiv obligația de a juca „o sută unu” toată viața.

BUNICUL : Care viață, a mea sau a ta? Că, dacă e vorba de viața mea, riscul nu-i așa mare !

VIRGIL : Vedetă, de asta vă înțese, că sunteți singurătă. Să, acum, să mergem să cîștig evenimentul cu un pahar de vin.

BUNICUL : Bine, astănu nu strică... (Face un pas, dar se oprește, ca și cum ar fi pierdut ceea ce și nu mai știe ce.) Dar, parecă mai aveam eu ceea ce să fac...

VIRGIL (îstet) : Bineînțeleas... Trebuie să continuăm partida de ieri !

BUNICUL : Crezi ?... Nu ! Alteleva trebuie să fie.

VIRGIL : Desigur, să mergem să ducem vestea cea bună și Elvirei ! Dar... disperă ! Să nu afle copiii... Aș vrea, în primul, să amintesc cu însumă logodna. (Iese cu buniciul. Monica bagă capul pe ușa vecină.)

ANDREI (nevezut) : S-an cărat ?

MONICA : Poți să văd. (Intră, și Andrei după ea. Monica urcă o privire în jur, piruetăză, pînă în pragul ușii dinspre grădină.) De aici nu se vede nimic.

ANDREI : De sus, de pe verandă, se vede perfect.

MONICA : Să chiar nu disentă nimic ?

ANDREI : Nimic.

MONICA : Cum nimic ?

ANDREI : Uite așa ! Aura e în jîlt, ghenuată, atipită...

MONICA : Jîlțul bunicului trage în somn, astăzi și înăuntru !

ANDREI : Probabil ! Părul despletit și neoperă obrazul și frunzișul îi ține de umbră.

MONICA : Să, tata ?

ANDREI : Nu îndrăznește să fieă nici o miscreare. Stă pe iarbă, la poalele salciei lui, și aşteaptă.

MONICA : Ce aşteaptă ?

ANDREI : Știu eu ? Să se trezească !

MONICA : Alteleva nimic ?

ANDREI : Să contemplă o fată frumoasă, astăzi nu-i destul ?

MONICA : Așa-i ! (Ingindurată) E timpul să treiem la acțiune !

ANDREI : Să, dacă ieșe scandal ?

MONICA : Nu-are să însă nimic. Sunt hotărîri să-l fac pe Virgil să mă ceară de nevastă. Astă o să-i dea tatei de gindit !

ANDREI : Înțeleg : pedagogia exemplului ! Dar crezi că Virgil o să vrea ?

MONICA : Virgil vrea tot ce vrea eu... Si mai am o idee !

ANDREI : Ideile tale nu prea mult trăti !

MONICA : Ce-ar fi să te căsătorești și tu ?

ANDREI : Ești nebună ? Cu cine, cu vreo babă ? Așa, numai de dragul pedagogiei și ca să-i fac în ciudă tatei ?

MONICA : Fereasă Dumnezeu ! Cu care babă ?... Cu Aura !

ANDREI : Ce spui, cu Aura ?

MONICA : Oricum, nu fi să te întoarcă... Mai bine să-o azi !

ANDREI : Crezi, adică, că aveam de gind...?

MONICA : Bineînțele ! Numai, încă n-ai aflat-o ! Uite, îți-am spus-o eu !

ANDREI : Să, cu tata ce mă fac ?

MONICA : Nici o concurență ! Tu, cu a mare, tătău, cu a mică !

ANDREI : Să, cu de ce să face-o ?

MONICA : Mai întâi, de dragul tău, și apoi — vorba ta — de dragul pedagogiei ! Dacă nu înțin ca tine se căsătorește cu Aura, astă inseamnă că și surorii lui i-ar sta mai bine unul ca tine, decât unul ca tata.

ANDREI : Hm, nu impresia că mi prea e delicat ceva ce vrem să facem.

MONICA : Delicat, nu, dar eficiente.

ANDREI : Să, nu crezi că tatăl nostru cel de tante zilele se va supăra ?... Dar, poate că ni dreptate : mai bine supără decât ridicol !

MONICA : Tata — și ridicol ! Astă e imposibil. Un om ca tătău sfintește orice prostie.

ANDREI : În schimb, pe tine gelozin te protestează de la binele !

MONICA : Așa e, sănătatea este un motiv să mă crezi prostă. Adevarul e că sunt îngrijorată.

ANDREI : Îngrijorată ? De ce ?

MONICA : Păi, tocmai astă e : nici eu nu prea știu. Numai că, de la un timp, am impresia că tătău e cam îngindurat.

ANDREI : Crezi ? Iată ce se chemă intuiție feminină !

MONICA : Da. Să-ăs vrea să-l ajut. Dar nu prea știu cum.

ANDREI : Vrei să-l ajuti să se clarifice ?

MONICA : Da, cam așa ceva.

ANDREI : Bine, facă-se voia ta.

MONICA : Atunci, bagă de seomă... Te duci pe dincolo și mi-l trimiți pe Virgil. Dar fără întîrziere, că tătău și eu Aura pot să intre oreicind. Să, vezi, cu diplomație, să nu te simți tanti Elvira ! Dacă bunicul tău îmbătașă la un tubinet, la tu locul beglerbegului. Până bagă buniciu' de seomă, mintuți și eu cu Virgil.

ELVIRA (intrând cu o cană cu lapte în mină) : Ce tot řușoțit și puneti voi la cală nici ?

ANDREI (nevinovat) : O, nimic deosebit... Pa ! (Iese.)

ELVIRA (suspicioasă) : Pa... Uite, așa îmi săcea, de mic... Cind îmi da un pupie, eram sigură că a făcut o poznă. Hm, ce mai va să zică și astă ? Tu nu știi nimic ?... Uite, îți-am adus lăptiună.

MONICA (neliniștită de zâdava astă, care îi eam incurcă socotelile) : Foarte bine ai făcut, tanti. Chiar, că-mi era și sete.

ELVIRA : Sete ?! (Mereu bănuitoare.) Sper că n-ai de gind să îl dai lui Mogleașă ?

MONICA (la cană) : Fereasă Dumnezeu ! La urma urmei, e destul de mare ! Să-si mai agonisească de măincare și singur !

ELVIRA : Am gheciit : vrei să arunci lăptiună în grădină.

MONICA : Iată o idee care nu mi-a venit niciodată, în ultimii zece ani ! Crezi că studiunile le-ar pări ?

ELVIRA : Doamne păzește, cum să le privescă ? Unde ai mai auzit tu să uzi florile cu lapte ? Stii ce ? Mai bine îți dau cineva lei. Ca să fiu sigură că-l bei.

MONICA (generoasă) : Nu-i nevoie, tanti. (Indemnind-o, cu delicatețe, spre ușă.) Poți să te duci liniștită : azi îl beau pe gratis.

ELVIRA : Nu, Dumnezeu să mă ierte, ceva nu-i în regulă.

MONICA : De ce, dragă tanti, mata nu știi că laptele îți dă sănătate ?

ELVIRA : Zău ?! Cind ai aflat ?

MONICA : Păi, nu-mi spui de vreo sănătate ană încoace ? E timpul să priești, nu ? Mine, poți sănătate, poate că am și eu un copil...

ELVIRA (mai să cadă pe scaun) : Ce spui, nu copil ?

MONICA : Nu e cazul, tanti, să leșini, cind avem un musafir în casă. (Sustinând-o, ca să nu se așeze.) Să e mai bine să stai în picioare, că un fotoliu te molesește. Uite, în și o gară de lapte... să te inviozeze.

ELVIRA : Cu lapte ?!

MONICA : Laptele e un tonic, astăi știu. Iți face și un ten frumos.

ELVIRA : La patruzeci de ani ?!

MONICA : Nu, te ponești, tanti ! De fapt, ai treizeci și opt, arăți de treizeci și trei, și poți foarte bine să spui că ai treizeci. Să, apoi, a hotărât cineva că la treizeci de ani nu se cade să bei și o cană de lapte ?

ELVIRA : Nu, n-a hotărît nimenei. Dar, parecă am nevoie ?

MONICA : De ce să n-ai nevoie ? N-ai văzut la cinema ? Păi și printreșele beau lapte. Vara, un pic de lapte la gheăță, la ora zece dimineață, e cel mai bun răcoritor din lume ! Poți să mă crezi, în materie de lapte nu-am prejudecăți burgheze !

ELVIRA : Te cred. Dar ai să mă bagi în pămînt.

MONICA : Știu... D-ai să vrei să pleci !

ELVIRA (zîmbind) : Nu chiar d-ain... Dar, de astă dată, e adevarat : aia să plec.

MONICA : Foarte bine, tanti, aşa să faci !
(Mereu, cu delicatețe, spre ușă.) Pînă
atunci, întinde-te mîțel pe divan, în ca-
mera noastră, și mai ia căte o gură de
lapte ! Pa, tanti !

ELVIRA : *(mercu bănuitoare, dar fermecată,
privind-o peste umăr, cu ochi mari)* :
Doamne, cînd îi fi crescut și tu ! *(Iese.)*

MONICA : Ce i-șe și on oamenii ăstaia mari !
Niciodată nu mai termină bieții copii să
le facă educația !

(Intră Virgil.)

VIRGIL : Monica !... Mi-a spus Andrei...

MONICA : Știu... Vreau neapărat să stăm de
vorbă !

VIRGIL : Bine, să stăm ! Dar de ce ești atât
de misterioasă ?

MONICA : Stai jos... Măcar o dată să vorbim
și noi serios !

VIRGIL : *(băut bun)* : Bine, dragă... Dacă
vrei tu... serios să fie !

MONICA : Virgil, zân că nu-i de ghemă !
E timpul să mă ceri de nevastă !

VIRGIL (sare în sus) : Monica...

MONICA (il obligă să ia loc) : Știu tot !

VIRGIL : Cît a fost de jocuri, a fost ! Acum...

MONICA : Sîi acum, tot de jocuri e...

VIRGIL : Nu înțeleg.

MONICA : Știi ce-i aia „pedagogia exemplu-
lui“ ?

VIRGIL : Bineînteleș. Nu degeaba sunt pro-
fesor !

MONICA : Ei, bine, asta vreau : nițică peda-
gogie ! Mă ceri de nevastă...

VIRGIL : Imposibil.

MONICA : Știu că ai cerut-o pe tanti Elvira...

VIRGIL : De unde știi ?

MONICA : Mare seofală : de trei ani te tot
pregătești s-o faci !

VIRGIL : Ca să vezi ! Sîi eu, care credeam
că e un secret absolut !

MONICA : Fiindcă tu nu știi ce-i aia intuiție
feminină !

VIRGIL : Ei, și atunci, te întreb : cum vrei
să te cer pe tine, după ce am cerut-o pe
Elvira ?

MONICA : Păi, nu înțelegi ? Noi o facem de
bune !

VIRGIL : De bune sau nu... N-ai impresia
că ai jignit-o pe înăbușă-tă ?

MONICA : Ascultă, Virgil ! Eu am impresia
că tu subestimezi, la tanti Elvira, tocmai
simțul umorului. N-am să zic că va fi
încîntată, dar, ca să înțeleagă că nu e
nimic serios, asta, te asigur, e în stare.

VIRGIL : Bine, dar nu văd folosul !

MONICA : Pentru că n-ai imaginație ! Ia să
zicem că te duci la tăticu și-i spui : „Dragă
Matei, sunt mort-amorezat de Monica, și
cer fata în căsătorie“. Tu ce crezi că se
întimplă ?

VIRGIL : Mă dă pe ușă afară ! Sîi, odată cu
asta, azvîrle pe ușă patruzece de ani de
prietenie !

MONICA : Aș ! Tata e prea delicat să dea
pe cîineva afară ! Dar, îți spun eu ce are
să se întimplă... Are să sună în sus !

VIRGIL : Sîi o să urle la mine !

MONICA : Aș ! Tata nu are stilul polemic
al lui Moglenă. Are să te acopere de
ironii, astă, da ! E stilul inteligenței ! Cel
puțin, astă e părcere lui tăticu !

VIRGIL : Cînd e vorba de o inteligență ca
a lui Matei, e stilul cel mai insuporta-
bil !

MONICA : Perfect : ai să-l suporți ! El are
să spună : „Dar fata are abia șaisprezece
ani“ ! Și, tu, de colo : „Dar logodnică ta
nu are decît douăzeci“ ! El : „Ești mai bă-
trîn decît Monica cu patruzece de ani“ !
Și, tu : „Ai exact vîrstă mea“ ! El : „E
o prostie“ ! Tu : „Nu mai mare ca o
la“ ! El : „E o nebunie“ ! Tu : „Atunci,
sîntem doi nebuni“ ! El : „Peste cinci ani,
o să fiu un moșneag“ ! Tu : „Peste cinci
ani, vom fi doi moșnegi“ !

VIRGIL (cu un zimbet cam acru) : Nu, zău,
nu e prea măgulitor, nici pentru mine,
nici pentru el !

MONICA : Ei, sigur că nu e ! Dar, ce nu
face un beglerbeg ca tine, pentru un
prieten din copilarie !

VIRGIL : Sîi, astă, de ce, ca să-i crătam
lui tăicătu o prostie ?

MONICA : Prostia, ca prostia... Dintr-o pro-
stie, nu moare nimenei. Să nu fie ceva mai
rău !

VIRGIL : Adică, de ce te temi tu ? *(Tulbu-
rat.)* Hm, ești nemaipomenit de abilă !
Mă întreb, numai, ce știi tu, ce pîncepi
tu, de unde știi tu...

MONICA (stăpînită) : Nu-i nici o minnă :
sunt pur și simplu, un copil precoce.

VIRGIL : Hm, hm, astă nu-i firesc !

MONICA : Știu. Sîi mai știu și ce se spune :
copiii precoci mor tineri. Fii liniștit. Am
de gînd să îmbătrînesc. Sîi, acu, du-te pe
dinecolo, la buniește. Mi să pare că vine
tata, cu Aura ! Hai, du-te ! Sîi, la prima
ocenzie...

VIRGIL : Cînd mă uit la tine, îmi zie că
Dumnezeu trebuie să fie femeie. Sîi, încă,
o femeie crudă ! Că nu răni o femeie știe
să facă și să desfăcă toată politica Cerului.

MONICA : Ei bine, atunci nu uita că bunul
Dumnezeu îți încredești o misiune.

VIRGIL : Ce să fac, oi asculta de cuvîntul
Domnului !

*(Virgil ieșe pe o ușă : Monica, după o ul-
timă privire spre grădină, dispără pe cealătă
ușă. După cîteva clipe, intră Matei și
Aura.)*

MATEI (in prag) : Vă rog... intrați ! Nu tre-
buie să vă simțiți sfîrjenită !

AURA : Nu trebuie, dar mă simt. Știam de
la bun început că n-o să fie ușă de
lesne.

MATEI : Cel puțin, în grădină aveam avan-
tajul unui cadru... neoficial.

AURA : Nu, e mai bine aici !

MATEI : E mai răcoare...

AURA : Să aveam și o masă, fotoliu, scaune... Știi, e de neînchipuit că de mult conțință un scaun și patru ziduri, cind vrei să ai înțălu... Acolo, eram o sălbatică. Aici, sănătate om civilizat.

MATEI : Să vă spun drept, vă preferam acolo... Semănăți mai mult cu un mesager. Pot să vă servesc cu ceva ? O țigără, o limonadă, o vișinată...

AURA : Nu, nimic... Aș vrea numai să mă ascultați.

MATEI : Astă nu-i greu, o fac în fiecare zi. (La loc, Profesional.) Ce vă doare ?

AURA : Nu prea știu de unde să încep.

MATEI : Vreți să vă ajut eu ?

AURA : Cred că căpută ? Ar trebui să știți o grămadă de lucruri !

MATEI : Știu destul de multe.

AURA : Nu aveți de unde le ști.

MATEI : Vreți să vă duci o dovdă ?

AURA : Da, dar mi-e frică.

MATEI : Eu zic să începem...

AURA : Cu ce ?

MATEI : Prin a renunța la prima minciună.

AURA : Oh, asta eam aduce o tehnica de chirurg.

MATEI : Așa-i, dar numai prima incizie o face cu puțină pe a doua. După ce înălțăm prima minciună, le înălțăm și pe celelalte. Sunt destule, nu ?

AURA : Și, care e prima ?

MATEI : Aceea că ați avea o soră gemănată.

AURA : Astă nu e prima ! Dar, în fine, e o minciună ! Cum ați ghicit ?

MATEI : Nu ghicesc. Deduc. Nici o femeie nu rezolvă prostile ei cu ajutorul altora.

AURA : Așa e, prostia am făcut-o eu ! Dar, de aici încolo, nu mai puteți să știți nimic.

MATEI : N-am spus că voi opera pînă la capăt ! Poftim... vă trece mină.

AURA : Totul a început cu o glumă.

MATEI : Astă am băut și eu. Dar, știi cind am fost sigur ? Abia cind v-am văzut atipită. Un complot nu face perna pufoasă.

AURA : Ne aflam adunați la o prietenă : căiva băieți, căteva fete, una căsătorită, altă logodită ; toți, mai mult sau mai puțin, colegi. Se vorbea, bineînțeles, de amor, de căsătorii, de legături făcute și desfăcute... Toată lumea avea aerul că se miră cum Dumnezeu de nu mi-am găsit încă un mire. Ce de glume, pe socoteala mea !

MATEI : Mieile rântăji pline de afecțiune !

AURA : Eu tăeam. Tăeau, așa, cu un fel de îndirijire ! Și, cum se întimplă uneori : tăceră căcunia ajunge să-i amuzăște pe toți. Tăeau și se nășau la mine. „Ești bolnavă, fată dragă ? -- m-a întrebat o colegă. Sau ce-i cu tine ?“ Ce mi-o să venit mie, atunci... Să-i uimesc ? Să-i întapse ? Să-mi bat joc de ei ? Zic : „Să, dacă v-aș spune că sunt logodită ?“ Au rămas împăti !

MATEI : Nu, nu chiar așa... Unii au crezut, alții...

AURA (bănuitoare) : De unde știi ?

MATEI : Nu știu. Bănuiesc. Am darul vecherii.

AURA : Da, de fapt, chiar așa și întimplat. Unii păreau curioși, alții, mirați...

MATEI : Ei, și atunci a venit partea cea mai grea... Trebuia să le aruncă un nume. Dar, un un nume oarecare... Un nume care să le rupă gura !

AURA : Da, cără așa...

MATEI : Și, atunci, ați aruncat numele meu !

Măgulitor ! Dar, explicați-mi... De ce n-ati spus, de pildă, știu eu... Behnondo, Florin Piersie, Gilbert Bécaud, Adrian Păunescu... Sau nu Premiu Nobel, sau... Cel din urmă gurist e mai celebru, azi, prin harul televizorului, decât Regina Angliei. E plină lumea de tot felul de celebrități, pentru toate gusturile...

AURA : De fapt, chiar așa și voiesem să fac. Dar nu m-ar fi crezut ! Știi, sănătatea noastră de treabă... Dar au un simț al posibilului absolut infailabil !

MATEI : Bine, dar unde Dumnezeu v-ați mutat întîlni cu numele meu ?

AURA : Acum, nu mai știu bine... Poate, chiar aici, în cartier !

MATEI : Dar nu v-am văzut niciodată.

AURA : Poate, pentru că abia ne-am mutat. În orice caz, undeva voi fi auzit cu numele... Poate, la vreo petrecere studențească, poate, chiar în familie, în legătură cu cine știe ce operă... Sau, poate, am eșit în ziar... N-ai participat, în ultimul timp, la nici un congres ?

MATEI : Ba da... Dar asemenea congrese nu prea atrag atenția nespécialiștilor.

AURA : Oricum va fi fost... Astă a fost numele care mi-a venit în minte.

MATEI : Și-l-ai azvîrlit !

AURA : „Azvîrlit“, e un fel de a spune. Adevărul e că l-am spus calu, sără o trezire, într-o frază de felul asta, înghetată, de parcă ar fi ieșit dintr-un congelator : „Dacă vă interesează, așați că m-am logodit ieri la ora cinci după-amiază, cu profesorul doctor Matei Maneescu“.

MATEI : Și, văau crezut ?

AURA : Spre stupefactia mea, da. Nimenei n-a văzut minciuna, nimenei n-a rîs, nimenei n-a schițat nici cel mai mic gest de îndoială. M-am întrebat, mai tîrziu, dacă nu cumva mi-am greșit cariera și mi-am apucat de filologie cind trebuia să mă apuc de actorie.

MATEI : Nu actorul a izbindit aici, ci frumusețea dumneavoastră.

AURA : Nu înțeleg...

MATEI : Ceea ce a convins n-a fost minciuna, ci frumusețea.

AURA : Cred că, adică...

MATEI : Exact. Nimenei nu s-a mirat, pentru că, în clipa aceea, au realizat că unei asemenea frumuseți îi este îngăduit orice miracol. Era cel mai frumos omagiu care vi se putea aduce.

AURA : Sper că nu vă bateți joc de mine.

MATEI : Nici nu-nă trece prin minte.
AURA : Teamă mea, în momentul imediat următor, era că nu cunoaște să-nă se ceară lămuriri... Nu știam nici măcar dacă sunteți necesaritor, sau văduv... Nu știam dacă sunteți frumos sau înălț, înalt sau bărbos... Nu știam nimic ! Erați nu nume și nimie alteva ! Lanț abandonat acolo, în casă, între colegi și prieteni, și am ieșit.

MATEI : Înțeleg... Curiozitatea a venit pe urmă.

AURA : Da, pe urmă, cind m-am întîlnit cu minciuna mea.

MATEI : Ce *rendez-vous* !

AURA : Absolut penibil ! Căci, a doua zi, stupefătă, am început să primește felicitări : de la prietenii, de la colegii. Un profesor m-a salutat adine. Nu puteam să ceapă prin ce minune o vorbă aruncată undeva, între patru ziduri, ieșise în stradă, ca să-mi iasă în întimpinare, îci și colo, cind mă aşteptam mai puțin.

MATEI : Dar, probabil că nici atunci n-ai realizat toate implicațiile.

AURA : Așa-i... La început, nu știam ce să fac... Pe urmă, cred că am răs : era o farsă prea bună ! Am început, discret, să mă interesez căine sănătăți, ce facetcii... V-am găsit, într-o revistă, și poza.

MATEI : O poză veche de vreo cinci ani... Sper că u-o să-mi spuneți că va-ți îndragostit de poza mea.

AURA : O, nu... Mi-a plăcut foarte mult, dar nu (*stînjeneță*), nu...

MATEI : Să, cind au început să vă simte remușările ?

AURA : În ziua cind mi-am dat seama că ceea ce mi se întâmplă mie, de primește felicitări, vi se poate întâmpla și dumneavoastră. Făcusem o prostie. Trebuia să fiindrept ! Aș fi vrut să vă cer iertare. Dar nu știam cum.

MATEI : Va-ți fi putut crăta mindria și dificultățile, trimîndu-mi o simplă serioare de scuze. Vă asigur că va-șă fi înțelese perfect și că aș fi răs din toată inimă...

AURA (*cu ochii plecați*) : Da, așa-i.. nimai că eu nu voiam să mă crătu... Voiam să mă pedepsească, cum să vă spun... să dau ochii cu dumneavoastră, să vă simt tot disprețul...

MATEI : Să vă disprețuiesc ? Pentru o glumă deșuceheată ? Ce puțin vă cunoașteți puterile ! Frumusețea e singura zeită la care se închină și un ateu.

AURA : Nu știu, zîu, de ce tot vorbiți de frumusețea mea. Mă simțeam urâtă și proastă... Ingrozitor de proastă !

MATEI : Să, atunci, ați luat hotărîrea să inventați o soră geamănă.

AURA : Nu chiar așa... De fapt, sora astă geamănă era gata inventată. Vreau să spun, o inventasem de mult. Nu știu cum mi-a venit ideea... Eram o fetiță de o șchioapă... Probabil, auzisem vreo po-

veste cu niște genuni pe care nimenei nu-i puteau deosebi... Ei bine, astă din minte... Am spart, odată, un geam și cind, furios, omul a ieșit și a început să urle la mine, am izbucnit în plin și am răsunat : „Nu eu, sorn-meă !”

MATEI : Înțeleg... Ați inventat o păpușă cu funcția unui tap-ispășitor, ca să aveți pe capul cui arunca toate prostiile și toate belelele.

AURA : Așa și făceam. Era un joc, și, de atunci, din anii copilariei, l-am jucat, de multe ori, cu prietenii... Închetul cu închetul, de-a lungul timpului, șlefuisse tot te detaliile unei povestiri verosimile. Era că și cum aș fi avut doar suflete. Și nu amuză enorm să mă înfățișez cind cu unul, cind cu altul. De data astă, ca să-mi înlesnesc misiunea, am hotărât, fie ce-o să, să mă prezint sub înfățișarea „suro-rii miele”.

MATEI : Atunci, ați dat un telefon.

AURA : Da, Dar m-am speriat și am refuzat să vin.

MATEI : Să, totuși, ați venit.

AURA : Da, nu se potu să nu vin... Trebuie să vă văd și să vă cer iertare !

MATEI : Dar, de data astă, vă-am speriat copiii.

AURA : Nu că nu-am speriat...

MATEI : Înțeleg, v-am jignit !

AURA : Adică, cum, m-am jignit ?

MATEI : V-ai dat sentimentul de care vă temeați cel mai mult, că nu sunteți doară... Sper că u-o să începeți a plinge !?

AURA : Nu... Adică...

MATEI : Mă rog, dacă țineți cu tot dinadinsul... Dar nimai un minut, da ? Nu mai mult ! Dumneavoastră, ce cantitate de lacrimi puteți vărsa, într-un minut ?

AURA (*uitând să plingă*) : Ce cantitate ?

MATEI : Da, fiica mea e de părere că nu suntește așa de miserabil de moecuș și de apă nici nu mai merită să fie secretată. Deceit, mă rog, în cantități rezonabile, ceva echivalent, să zicem, cu ceea ce ar putea potoli setea unei vrăjii. Doar u-o să credeți în mod serios că, oferite într-un sos de lacrini, scuzele sunt mai active !

AURA : Atunci, mă iertăți, da ?

MATEI : Dacă vă iert ? Dar, ce alteleva aș putea să fac ?

AURA : Doamne, ce ușurată mă simt !

MATEI : Nu popă te ușurează, mărturisirea.

AURA : Ba nu, popă... Adică, dumneavoastră ! Dacă aș putea să îndrept, grecăla...

MATEI : Sper că nu aveți de gând, drept îspășire, să mă cereți în căsătorie !

AURA : O, nu... deși...

MATEI : Nu vă grăbiți să vă sacrificeați pentru mine : astă poate să mă demoralizeze.

AURA : Dar aș vrea, totuși, să fac ceea ce-ai

MATEI : Bine, astă nu-i eu neputință ! Poate vrei să vă dau o sugestie ?

AURA : Dar, bineînțeles !

MATEI : Atunci, vorbiți-mi, din cind în ciud, despre sora dumneavoastră.

AURA : Dar v-am spus... Nu există !

MATEI : Pețru mine, există.

AURA (*înșecată*) : Înțeleg. Știi ce ? Am o idee... Vrei să mă invitați la masă ?

MATEI : Mai începe vorbă !

AURA : Atunci, mă dñe acasă, că nu stau departe, îmi schimb rochia (*se face că și ridică parul de la capăt*), îmi schimb coafura...;

MATEI : Perfect !

AURA : Și, o după-amiază întreagă, am să fiu soră-mea. Hinea ! Logodnică dumneavoastră !

MATEI : Iată cel mai pozaș dar pe care îl voi fi primit vreodată !

AURA : Dar, vedeti, va trebui să vă jucați rușin bine, să nu mă trădai !

MATEI : E atât de important ?

AURA : Sigur că e ! Pentru că nu numai că voi putea să fiu logodnică dumneavoastră ! Dar voi avea o bună ocazie să-l judec ușel pe Andrei !

ACTUL al V-lea

Intră bunicul și Virgil.

VIRGIL : Păi, bine, domnule, iar intrerupi partida ?

BUNICUL : Ba, nite că nu mai joc defel ! Că m-nun luat cu cărășoarele și am uitat... Dar, să mă bată Dumnezeu dacă îmi amintesc ce ! (*Intră Elvira*) Elvira !...

ELVIRA : Da, tataie, ce să-i întâmpat, și sună bine să-i punem masa și să-i acușăm la masă.

BUNICUL : Pareș, de masă îmi arde mie... Tu nu-i amintești ?

ELVIRA : Ce să-mi amintesc ? (*Iese cu farfurile*)

BUNICUL : Păi, toiemui asta e menorocireu : că nu știu nici eu ! Eh, fir-ăs al naibii ! (*Intră Monica, care înșeacă un scaun și dă să plece*) Monica, tu ești ?

MONICA : Bineînțeleș !

BUNICUL : Tu nu știi ce trebuie să fac eu și n-am făcut ?

MONICA : Habar n-am ! Dar îmi amintesc de cineva care trebuie să mă ceară de nevestă și încă nu m-a cerut. (*Iese*)

BUNICUL : Cesa spus, că trebuie să ceară careva ? Foarte ciudat !

VIRGIL : Eh, vorbește și ea, ca să nu tacă !

BUNICUL (*conspirativ*) : Ai băgat de seamă că a luat un scaun ?

VIRGIL (*preocupat*) : Zău, a luat un scaun !!

BUNICUL : Ca să vezi ! Poate să-ți ia și scaunul de sub tine, și tu habar n-ai ! Hm, la ce i-o fi trebuieind scaunul ?

MONICA (*bagă capul pe usă*) : Virgil, mai adă un scaun, că mai trebuie !

BUNICUL : Ai văzut ? Încă unul ! (*Virgil se grăbește să ia scaunul și ieșe*) La ce le-or fi trebuieind lor atâtea scaune ? Foarte ciudat ! (*Intră Matei, din grădină*). Iacă și gineră-meu !... Auzați, domnule, știi că nu mai pus două scaune la masă ?

MATEI : Bănuiesc.

BUNICUL : Nemaipomenit ! Și ce bănuiești, domnule ?

(*Intră Elvira*)

ELVIRA : Hai, tataie, du-te și te spală pe măini, că acușă ne așezăm la masă.

BUNICUL (*supărăt*) : Toată ziua, bună-ziuă, pun-te, masă, stringe-te, masă ! (*Dă să iasă*) Dar se oprește în loc. Către Matei.) N-ai idee, nu cunova trebuie să fac ceva și n-am făcut ?

MATEI : Fii linistit, o să ne amintim ! (*Bâtrinul ridică din umeri și ieșe*)

ELVIRA : Dragă Matei, masa e aproape gata. Mai aștepțăm mult ?

MATEI : Ce să facem ? Trebuie să aștepțăm !

ELVIRA : Dar, crezi că vine ?

MATEI : De ce să nu vină ?

ELVIRA : Nu știu. Întreb și eu, aşa !

MATEI : Povestea să-l lămurit, seuzele de rigore le-am primit...

ELVIRA : Bine că-a dat Dumnezeu și să-mi mintuit ! Dar, n-ar fi bine să ne spui și nouă, cum ? Știi, copiii sunt foarte nerăbdători !

MATEI : Nu-i nimic, să mai răbde niște. La masă, ne vom lămuiri cu toții !

ELVIRA : Și, crezi, întradevăr, că ne vom lămuiri ?

MATEI : Sunt sigur. Fiște, asta nu înseamnă că nu mai e loc pentru surprize și că nu ne va fi dat să auzim cine să fie ce trăsnăș !

ELVIRA : Bine, dacă zici tu ! Dar, am și eu o surpriză... Știi că Virgil mi-a cerut minu ?

MATEI : O, să hotărît mutul să deschidă gura ! Te felicit din boala inimă.

ELVIRA : Dar, fii atent : nu spui nimic ! La masă, are să anunțe Virgil.

MATEI : N-o să-i stric eu plăcerea asta ! (*Intră copiii și Virgil*)

MONICA : Tanti, mai aștepțăm mult ? Crăp de foame !

VIRGIL : Bâtrinul să și așezat în capu' mesei !

ANDREI (*plăcătit*) : Eu, unul, nu înțeleg misterul asta... De ce a plecat Aura, de ce vine pseudologodnicia?...

MATEI : V-am spus : Aura are treabă. Sora ei vine la invitația mea. Va fi un prijele, după ce ne-am ignorat atâtă vreme, să ne cunoaștem, în sfîrșit, la față.

MONICA : De Aura îmi pare rău. Aș fi vrut să-i cer iertare.

VIRGIL : Și, crezi serios că soru-sa va veni?

MATEI : Sunt convins. Trebuie numai să știi să aștepți.

ANDREI : Și, povestea?

MATEI : V-am spus : să lămurit. Amănuntele n-au importanță decât pentru mine. Destul că am primit toate seuzele. Nu ne rămâne decât să ne arătăm prietenosi.

ANDREI : Ca să-ți spun drept, dacă e vorba de musafiri, aș fi preferat-o pe Aura.

MATEI : Nu-i nimic, o să ne consolăm cu gemană!

(*Intră bunicul.*)

BUNICUL : Care gemană?

ELVIRA : Stiu eu, care? Una dintre ele!

BUNICUL : Va să zică, vine... la stai, frate... Seamnele! Uite că mi-am amintit: fata! Fata din jilt! Unde-i fata? Te pomenești că doarne și înăbușită-a trezit! La soi chem ea la masă! (*Iese, cu pași grăbiti, în grădină.*)

ELVIRA : Tataie, unde te duci?

MONICA (*îl trage de minecă pe Virgil*) : Și tu, ce mai aștepți? Cere-mă!

VIRGIL (*discret*) : De față eu totălitatea!

MONICA : Tanti, știi ce-am uitat? Linguritele de argint pentru tort!

ELVIRA : Vai de mine, așa-i. Să nu ne facem de răs! Noroc că mi-am adus aminte! (*Iese.*)

MONICA (*lui Andrei*) : Și tu, ce stai ca o momiță? Mai bine te-ai dñece în beci, să scoți cîteva sticle din vinul cel vechi al buniculea!

ANDREI : Lasă că mă duce! Dar mai am o treabă! (*Monica iese.*) Așteptă, tată... Stai aici, Virgil, nu fugi... Îi spun tatei două vorbe și, pe urmă, n-avetă decât să discuteți ce vrei... Așteptă, tată, mi-am venit o idee foarte dragă... Mă însor!

MATEI (*calm*) : Felicitările mele. Ești al doilea pe ziua de azi! Poate, îmi spui și mie, cu cine?

ANDREI : Cu aceea pe care o iubesc. Am iubit-o din prima clipă, de cum am văzut-o... Aura e cea mai frumoasă fată din lume...

MATEI : Dar, Aura te iubește?

ANDREI : De ce mă întrebă?

MATEI : Pentru că poți iubi pe oricine îți place, dar nu poți fi soțul cui nu te vrea.

ANDREI : Nu știu, dar aș fi inclinat să cred că mă iubește.

MATEI : Primejdioasă înclinație! Uneori, ni se pare că suntem iubiți numai pentru că iubim. Nu facem, adică, decât să trecem asupra noastră, cu deplină generozitate,

properile noastre sentimente. Măcar, i-ai mărturisit că o iubești?

ANDREI : Cum să-i spun, dacă nu dau de ea... Și, pe urmă, sincer să fiu, cred că băhar n-are de mine și eu habar n-am cum să-i vorbesc.

VIRGIL : De ce-ți este așa de greu? La urmă urmei, nu trebuie decât să deschizi gura. Altă metodă nu există.

ANDREI : Mi-e teamă. Cred că are un ghimp pe impotriva menii. Și n-o să mă ierte așa lesne.

MATEI (*ingindurat*) : Tu știi de ce au tigrii gheare?

ANDREI : Pentru că să sfieie!

MATEI (*limitindu-l pe bunic*) : Aș! Pentru că nu și le trăie! N-ai decât să île tai!

ANDREI : Sfinte Dumnezeule, ai inceput să semeni cu bunicuț! Dar, nu înțelegi că mi-e teamă?

MATEI : Foarte bine! Nițică teamă nu strică niciodată omul îndrăgostit. Teama de a nu pierde fata are să te învețe cum să-știi.

ANDREI : Și, cum să-știi?

MATEI : Nu știu. Cind o să affli cum, să vă să-mi ceri consumămintul. Până atunci, încreză să înțelegi!

ANDREI : Să înțelegi o femeie? Prea multă bătaie de cap! Prefer să-o iubesc. Dar, n-ai vrea să mi-o petești tu?

MATEI : Nu. Tinerii trebuie să se înțeleagă singuri.

ANDREI : Am înțes. Am să vorbesc cu soru-sa. Poate, mă ajută ea. (*Iese.*)

VIRGIL : Bietul Andrei, cred că s-a îndrăgostit de-un bineleac.

MATEI : Și, de cel compătimiște?

VIRGIL : Pentru că știu foarte bine că de greu e să vorbești de asemenea lucruri. Uite, și eu vreau să-ți spun ceva interesant, și al naibii să fiu dacă îmi vine să deschid gura.

MATEI : Vrei să te ajut cu?... Tată, ghișeșe pe nasul tău că vrei să te însori.

VIRGIL : Eh, drace, cum de-ai ghișit?

MATEI : Mi-am amintit de Darwin.

VIRGIL : Ce are de-a face Darwin cu... **MATEI** : Are. El e de părere că la unele specii de păsări, etalarea penajului face parte din jocul erotic.

VIRGIL : Și, unde vezi, la mine, penaj?

MATEI : Penaj, nu! Dar, în trei zile, ai schimbat cinci cravate.

VIRGIL : Zău??

MATEI : Vrei să-mi spui și mie cine e fericița?

VIRGIL : Nu știu că de fericiță este sau nu... Dar, în sfîrșit, odată tot trebuie să deschid gura.

MATEI : Bineînțeles! Nu mai că tu, ca și peștii, tot caști gura, și nu scoți o vorbă!

VIRGIL : I-am sărgăduit, n-am înțotro! Sper că n-o să mă găsești prea bătrân!

MATEI : Sîntem de-o vîrstă.

VIRGIL : Nici n-o să mă socoți nebun?

MATEI : Ești ultimul om din lume care ar putea să înnebunescă.

VIRGIL : Bine, atunci nu vrei să-ți cer...

MATEI : Consumămintul? Crezi că sunt omul cel mai potrivit să îl dau?

VIRGIL : Dar, bineînțeles! Nu ești tu tatăl Monicăi?

MATEI (cu un suris fin) : A, Monică... (Calm.) Vrei, probabil, să te căsătorești cu ea, nu? Înăuntră o căsătorie care mi se anunță!

VIRGIL : Cum naiba ai ghicit?

MATEI : Ca orice magicien: după culoarea vîntului.

VIRGIL : Sî, nu sări în sus?

MATEI : N-am gustat niciodată gimnastica antropoidelor!

VIRGIL : Nici nuncăr nu te superi?

MATEI : De ce să mă supăr? În privință asta, am mentalitatea unui cardiac: refuz orice supărare!

VIRGIL : Poate, vrei să mă înjuri?

MATEI : Nu-i stilul meu.

VIRGIL : Doar n-ai să-mi spui că ești de acord.

MATEI : De ce nu? Dacă asta e doriuța ta... Monică ce spune?

VIRGIL (neorocic) : Păi, ca m-a îndemnat!

MATEI : Ei, dacă te-a îndemnat ea... Nu sunt eu tatăl care să se opună dorinței fizice sale.

VIRGIL : Bine, dar e mai sfîrșită decât mine cu treizeci și cinci de ani!

MATEI : Dragosten durează puțini și peste ocampe, durăminte între vîrste!

VIRGIL : N-ai impresia că e o nebunie?

MATEI : Sî, dacă este, nu e oare cea mai dulce nebunie din lume?

VIRGIL : Dar om vîrstă ta, omule!

MATEI : Sî ce, am spus că la vîrstă mea omul nu se mări fusonără?

VIRGIL (disperat) : Sî mă bată Dumnezeu dacă știu că nu mai fac... Înăuntră acum două ceasuri, nu aveam nici o logodnică, acum am una de prisos... Monica! Monica! (Cade pe scaun, Intră Monica.)

MONICA : Ce este? Ce să-ă întîmplă?

VIRGIL : Taică-tu... (dezolat) și-a dat consumămintul!

MONICA (priveste la unul, priveste la altul) : Sî, ce ești așa disperat? Înăuntră nu-mi înfărtătuță cu tine!

VIRGIL : Dar spune-i, domnule, că n-a fost decât o ghamă!

MONICA : Crezi că trebuie să i-o spun eu, ca să-știe? Ar fi fost și de mirare, să-l duci tu pe tăticu!

VIRGIL : Adică, vrei să spui...

(Intră Elvira.)

ELVIRA : Virgil, nu vrei să-mi răsnești tu niște cuse?... Ce este, să-ă întîmplă ceva? (Soneria.) Cine-o fi?

MONICA : Te pomenești că a venit dumneale! Hai, Virgil, că avem nevoie de forță motrice la bucătărie. Sî, să-l lăsăm pe tăticu să facă onorurile casei! (Iese cu Virgil, Soneric.)

ELVIRA : Stai linștit, Matei. Mă duc eu să-i deschid! (Iese pe ușă din spatele antrului și revine după o clipă) Matei, te caută o domnă... (Peste umăr.) Poftim, domnă. (Intră coafeză.) Doamna zice că a mai fost... și insistă.

COAFEZA : Vă rog să mă seuzați, tovarășe profesor, că vă deranjez.

ELVIRA : Pe mine, mă întări! (Iese.)

MATEI : Nu înțeleg... mă căutați pe mine?

COAFEZA : Știu... eu l-am internat pe tovarășul Tilică... pe care l-ași operat dumneavoastră.

MATEI : Tilică?!

COAFEZA : Hernia...

MATEI : A, hernia!... Doamna Tilică?

COAFEZA : Eu?... Nevasta lui Tilică? Nu, dragă tovarășe doctor. Sunt singură și confuză. Sî am venit într-o chestiune cu totul particulară.

MATEI : Dar nu vi s-a spus că nu primește vizite nevoie?

COAFEZA : Ba, cum de nu! Numai că eu nu vine pentru vizite, vine pentru o informație...

MATEI : Vă rog, dacă vă pot fi de folos...

COAFEZA : Cum să nu puteți? Că, doar, nici, la dumneavoastră, l-am întîlnit.

MATEI : Pe cine?

COAFEZA : Pe Achile! Ospătarul dumneavoastră.

MATEI : Ospătarul meu?! Achile?!

COAFEZA : Da, ăla pe care îl împrumutări de la „Intercontinental”. Știu, cind aveți sindrofi, aniversări, comemorări și alte mese tovărășești...

MATEI : „Intercontinental”?

COAFEZA : Bineînțeles! Ospătar-diplomat... E ceva, nu? A studiat la Academia Savoiană din Paris, vorbește patru limbi și și una moartă... E un tinăr splendid!

MATEI : Sî, l-ați întîlnit aici?

COAFEZA : Chiar aici, în odaia astă, cu tava în virful degetelor. Dar, la „Intercontinental” nu-l cunoaște nimănii. Sau, așa zic! Poți să știi! Sî, atunci, am venit la dumneavoastră...

MATEI : Foarte firesc.

COAFEZA : Să-mi daiți adresa lui, sau un număr de telefon... Tinărul e splendid! Nu ești niciun fi ligăduit ceva... Dar, oricum, era vorba să ne mai întîlnim. Astă nu strică nimănui! Eu, coafeză... el, ospătar... Aproape, ne înrudim.

MATEI : Înțeleg. Vă gîndiți la o căsătorie.

COAFEZA : Poate... Cine știe... Am apartament, am mașină... Astă-noapte l-am vîzat. Erau logodnică. Il aşteptam în rochie albă, cu gurăfa roșii în brațe... Sî el... intră.

(Intră bunicul, din grădină.)

BUNICUL (agită) : Vinece!... Sosește! (Semn vag despre o schimbare la față.) Dar să scimbă... Schimbă!

MATEI (coafeză, cam stinjenit) : Stimată tovarășă, mă tem că sunteți victimă unei iluzii.

COAFEZA : Victimă ? Ferească Dumnezeu, în viața mea n-am fost victimă !
BUNICUL (*sa repezit la ușile ce dau în casă, le deschide pe rînd și strigă*) : Vine... Elvira... Monica... Vine...
COAFEZA (*nelișită*) : Ce se întimplă ? Cine vine ? Eu nu vreau decât adresa, sau un număr de telefon...
(Intră Elvira, Virgil.)

ELENA : Unde e ?

BUNICUL : Pe aleie ! Ai domă aleia pe care o visau... Numai că... (se menține) ... să schimbă ! (Brusc, din culise năvâlăște o muzică zgomoatoasă.) Na, astă ce-o mai fi ?

MONICA (*intrind*) : Muzică, bunicule... Muzică folk !

BUNICUL : Parcă-i gindul mijii !... Na, iată căt-o și pe dumneaci !

(Intră Aura : coafură montantă, rochie extravaganta, aer distanță.)

MATEI (*coafezii, cu presimțirea complicațiilor*) : Numai că elipă, vă rog.

AURA : O, ce surpriză !... Toată familia bănuiesc... Bunația ziuă.

MATEI : Bine ați venit în casa mea !

MONICA : Aura ! Ce bine îmi pare că te-ai intors !

AURA (*atentă*) : „Întors”?! Dar n-am fost aici niciodată ! Mă îei drept sora mea, drăguță... Nu sunt Aura, sunt Ilnea.

ELVIRA : Doamne, ce asemănare ! Deci, nu sunteți Aura !

BUNICUL : Ba, dinsa e ! Of, da' grea mai ești de cap ! Nu vezi că-i ea ?

ELVIRA : Nu, tataie, nu e Aura, e Ilnea.

BUNICUL : Aș ! Unde vezi tu asta ?

ELVIRA : Păi, nu se vede ? Numai că trebuie să-șo privești mai atent... Altă coafură, altă jumătate...

BUNICUL : Ce mi-e una, ce mi-e alta ? (Către Aura,) Nu ești mătălușă, logodnică ?

AURA : Bineînțeleas, cu sunt. Numai că eu sunt... cealaltă.

BUNICUL : Aha !... Care „cealaltă” ?

AURA : Ilnea.

BUNICUL : Ei, Ilnea, Aura... Totușă e !

AURA (*protocolară, către Matei*) : Nu mă recomandați familiei ?

MATEI : Dar, poftim... Ierătă-mă... (Regăsesc, amabil.) Tată, aceasta e familia mea.

AURA : De fapt, vă cunosc perfect... Sora mea mi-a povestit totul. Dumneavoastră sunteți soțul, nu ?

BUNICUL : Aș, soțul !... Eu sunt bunicul.

AURA : Dumneavoastră sunteți Elvira, cununata...

ELVIRA : Mă bucur că vă cunosc.

AURA : Dumneavoastră sunteți...

MATEI : Virgil, prietenul meu cel mai bun.

AURA : A, beglerbegul ! Cel care facea pe turcul cind era Monica mică, care joacă tabănat cu tatăia și săh cu Elvira ! Iar dumneata trebuie să fi Monica, nu ?

MONICA : Da, eu sunt... Și-mi pare rău că nu venit și Aura.

AURA : Mai tîrziu, cine știe, poate că vine și ea. (O înbrățează.) Dar, am impresia că lipsește cineva ? (Dă cu ochii de coafură.) Doamna... Pe doamna nu-o cunosc !

MONICA (*surprinsă să o descopere*) : De unde a mai apărut ?

ELVIRA (*sensibilă la neînvință*) : Monica... MATEI (*atent*) : Doamna este o cunoaștere deosebită. A venit să-nămăcească...

COAFEZA : O informație. Atât. Și plec. Știu... o chestiune importantă.

(Intră Andrei, în vestă, ceea ce îi dă o vagă înfățișare de ospătar, cu o tavă pe care poartă cîteva sticle de vin.)

ANDREI : Să-l săcăsesc, boieri ! Șase sticle de vin vechi... Ce naiba e eu voi ? A venit... (Dă cu ochii de coafură.) Dumneavoastră ??

COAFEZA (*jericită*) : El e ! Achile ! Nu vă spuneam eu că e un băiat splendid ?

ANDREI (*gest retractil, care îl pune față în față cu Aura*) : Dumneavoastră ?

AURA : A, acesta trebuie să fie Andrei !

COAFEZA : Andrei ?? Nu, domnișoară. Astă e Achile.

ANDREI (*cu prezență de spirit*) : Care Achile ? Achile e frate-miu.

COAFEZA (*conșternată*) : Adică, cum vine astă, glumești ?

ANDREI : Deobicei, Achile e Achile, și eu sunt eu.

BUNICUL : Frate ! De cind are Andrei un frate ?

ANDREI (*pentru uzul coafezii*) : Achile e fratele meu geamăn, înțelegeți ?

BUNICUL : Ca să vezi, domnule, și binta Lili habar n-are !

ANDREI : Nu v-a spus Achile că a învățat la Paris ?

COAFEZA (*confuză*) : Așa-i, la Paris !

ANDREI : La Academia Savarin !

COAFEZA : Așa e, la Academia Savarină !

ANDREI : Și că știe să vorbești patru limbi vînt...

COAFEZA : Și una moartă, așa e !

ANDREI : Vedeați !! Cum pot să fiu eu Achile, cind eu sunt Andrei ? N-am fost la Paris în viața mea și abia mă înțeleg în română, darămîte sun patru limbi moarte și una vie !

VIRGIL (*Elvirei*) : Dumneata, dragă, înțelegi ceva ?

BUNICUL : Dacă ești greu de cap ! Sigur că înțeleg. Nu vezi că astă e fratele lui Andrei ?

COAFEZA : Va să zică, nu ești dumneata ?

ANDREI : Nu, îmi pare rău.

COAFEZA : Și, fratele...

ANDREI : A plecat... A fost repartizat la mare, pe litoral, la un hotel pentru turiști străini.

BUNICUL : Ca să vezi, domnule, cum se leagă lucrurile peste ani... Un străbunic de-al meu a fost simigiu !

COAFEZA : Înțeleg... Acum, că mă uit mai bine, îți sare în ochii... De mirare, nu mai, căt de mult și semeni și căt de puțin aduc cu el La revedere, tovarășe doctor... (*Tuturora.*) Vă rog să mă scuzăți...

MATEI (*politicos*) : Nu face nimic...

COAFEZA : Dar înțelegeți... eu, confeză... el, ospătar...

MATEI : Îmi îngăduiți să vă dau un sfat?

COAFEZA : Vă rog.

MATEI : Dacă, cumva, plecați în mare...

COAFEZA : De unde știți că o să plec?

MATEI (*ingindurat*) : Și dacă nu-o să-l găsiți...

COAFEZA : De ce să nu-l găsește?

MATEI : Se întâmplă... Amintiți-vă atunci, vă rog, că nici unul dintre noi nu e atât de sprinten să prindă din urmă ziua care a trecent.

COAFEZA : Care a trecent... (*Tulburată.*) Înțeleg.

MATEI : Îmi îngăduiți să vă conduce? (*Coafeza ieșe repede, și Matei după ea.*)

ANDREI : Pe cîstea mea, îmi vine a crede că am visat urât!

AURA : Va să zică, dumneata ești Andrei... Te-ai descurat destul de bine, în dublu rol.

ANDREI (*confuz*) : Da, dar, vedeți... Ce era să fac?

AURA : S-a amorezat, bînta femeie, de dumneata... Adică, de fratele dumitale.

ANDREI : Vorba vine! Care frate? Căsătorie de vină că, mai dăunăzi, mă luat drept ospătarul tatii?! Aeu, dacă nălă Aura, cine știe că și mai închipsuie!

AURA : Vă interesează atât de mult părea surorii mele?

MATEI (*intrînd*) : Dacă-l interesează părea Aurei? Bineînțeleas. Că il privește pe frate-su, și înțeles, desigur, că nu are nici un frate.

BUNICUL : Poftim, acum își renegă și copilul!

ELVIRA : Dar, dragă tataie, de unde vrei să săibă Andrei un frate? A jucat băiatul teatru, astă-i tot!

BUNICUL : Aș! Nu spunea el că sunt doi?

ELVIRA : De unde doi, dacă Lili a născut numai unul?

BUNICUL : Mare minune... A trăit dumnealui cu altă muieră și i-a săcut lui Andrei un frate. Dacă vă spuneam eu că e bigam!

MONICA : Să vă spun eu adevarul adevarat... Andrei e unul, și e îndrăgostit de Aura.

BUNICUL : Altă trăsnaie! Acu-i să năzără să se îndrăgostească de logodnică lui tat-su.

ELVIRA : Nu, tataie, nu de logodnică lui Matei...

VIRGIL : De sora ei!

MATEI : Mai exact, de sora aceleia pe care îți crezi-o logodnică mea.

BUNICUL : Poftim, acum zice că nu se mai însoară!

MATEI : A fost o simplă neînțelegere.

BUNICUL : Va să zică, am rămas păgubăș eu o multă.

MATEI : Astă nu se știe!

VIRGIL (*cu un zimbet către Elvira*) : De una, suntem siguri.

MATEI : Și de-a doua, nu? Dumneavoastră, Ilnea, ce părere aveți? Cred că Aura ar consimă să fie nora mea?

AURA : Depinde...

MATEI : De ce depinde?

AURA : Știți, sora... Ea își găsește întotdeauna o problemă de rezolvat.

MATEI : Nu înțeleg, să-l întîmpărat ceva?

AURA : Ei, întotdeauna se întâmplă că ceva! Uite, acum trei ani pe vremea asta, să-născă băiețelul... (*Tăcere consternată.*) Am spus ceva ce nu se cădea?

ANDREI : Băiețelul dumneavoastră?

AURA : Al meu? Nu! Al ei. Un copilaș adorabil.

BUNICUL : Ei, și, ce așa mare minune? E prima femeie care naște? Să-i fie de bine! Și, îi se întâmplă adesea?

AURA : Băiatul a fost primul.

ELVIRA : Cum, primul?

AURA : Primul născut. Acum nu an și jumătate l-a născut pe-al doilea.

ELVIRA : Al doilea??

AURA : O fetiță delicioasă!

ELVIRA : Fetiță??

BUNICUL : Să mă bată Dumnezeu, întotdeauna năfăt grea de cap. Păi, ce vrei să născă un crocodil?

ELVIRA (*bilbiată*) : Nu, dar...

BUNICUL : Ori băiat, ori fată... Avea, femein, de ales?

VIRGIL : Și, acum, sora dumneavoastră e în divorț?

AURA : Divorț? Care divorț?

ELVIRA : Păi, nu era căsătorită?

AURA : De ce? Ca să naște, trebuie să fi căsătorită?

BUNICUL : Fericăseă Dumnezeu! Natura nu face căsătorii, face părechi.

AURA : Abia acum, sora mea are de gînd să se căsătorească.

ANDREI : Doamne, n-o să-mi spunei că încă la cineva?

AURA : De ce? Ca să te căsătorești, trebuie să îți îndrăgostită?

BUNICUL : Fericăseă Dumnezeu! Cine își poartă inima în burtă? *Venter non habet oculis.* Astă-i ștut: pînăcă nu are ochi!

AURA : Să-i divulg un secret, dragă Andrei... Sper că-mi dai voie să-l spun ușă... De fapt, sora mea e incapabilă

să se îndrăgostească. Cel puțin, aşa susține! Ea, doar atâtă vrea: să se căsătorească!

ANDREI (*nenorocit*): Adică...

AURA: Să dea, cum zice ea, un tată copiilor ei.

BUNICUL: Aiuren! Cum să fie copiii ei! Aștaia sunt copiii lui. Cind vă spuneam eu că-i bigam!

AURA: Mai dăunăzi, era gata-gata să se căsătorească... Dar bietul îndrăgostit a murit.

BUNICUL: Nu era prost, omu': dintre două nenorociri, a preferat-o pe cea mai mică.

AURA: S-a prăpădit la Cheile Bicazului, într-un accident de mașină.

BUNICUL: Cind te gîndești că oamenii mor pe drumuri, numai pentru că n-au avut ideea de a rămâne acasă!

AURA: Crezi, dragă Andrei, că ai putea fi tatăl copiilor ăstora?

MONICA: Andrei — și tată!

ANDREI (*preocupat*): Căji ziceați că are, doi?

AURA: Deocamdată...

ANDREI: Numai doi, nu-s chiar aşa de mulți!

AURA: Să, bineînțeles, nici nu-i trece prin cap să abandoneze pe vreunul!

ANDREI: Ce să fac? O să-i iubesc pe amândoi!

ELVIRA: Andrei...

MONICA (*cu tonul lui frate-su*): Tată ce se cheamă un nebun îndrăgostit!

AURA: Acum, ce-i drept, copiii sunt foarte drăguți...

ANDREI: Garanție sigură că voi avea urmași frumoși!

AURA: ...dar sunt nemaiînțemnit de galăgioși!

ANDREI: Perfect: semne timpurii că sunt niște cetățeni conștienți de drepturile ce li se cuvin!

AURA: Înutil să-i spun că Aura are mari ambiții pentru ei.

ANDREI: În privința asta, nici o grija! De cind ne școlcă Republica, n-au nici o sansă de a rămâne analfabeti!

MATEI (*Aurei*): După cum băgați de seamă, nu se poate spune că fiul meu nu e tot atât de curajos pe cît e de îndrăgostit.

AURA: Dar, în seama, Andrei, nu trebuie să speră că Aura te va iubi.

ANDREI: Nu-i nimic! Întotdeauna e unul care iubește, și unul care se lasă iubit. Pesențe că aşa e hotărât: eu să fiu cel care iubește.

AURA: În cazul ăsta, n-ar mai fi de discutat decât o singură chestiune: zestrea.

ELVIRA (*stupefată*): Zestre?

ANDREI: Ce zestre?

AURA: Sora mea e un om de modă veche: un mire fără zestre n-o interesează.

BUNICUL: Știi de ce, mă? Fiindcă e hotărâtă să poarte pantalonii, zice că se însoară!

ANDREI: Două minți și un cap: asta mi-e totată zestrea.

MATEI: După cum vedeți, fiul meu e hotărât să trăiască din venitul inteligenței. Nu vrei să discutați chestiunea astă pe îndelete, în grădină, pînă ce Elvira și Monica ne vor chema la masă?

AURA: E o idee! (*Se răsuțește, cu un zimbul, și ieșe în grădină.*)

MONICA (*lui Andrei*): Ei, de ce zăbovești?

ANDREI (*cu un pas întins*): Ati văzut cum să răsuie? Să mă bată Dumnezeu, dacă lata asta nu m-a tras pe sfără!

ELVIRA: Cum așa?

ANDREI (*cu o privire circulară*): N-ați ghicit?... Astă e Aura, și are tot atâtea surori gemene căci frații gemeni am avut eu, și tot atăția copii căci e în stare bunicul să conceapă! (*Iese.*)

BUNICUL: Acu de ce se leagă de mine, puteți să-mi spuneți?

VIRGIL: Extraordinar, ce le trece umora prin cap!

ELVIRA: Matei... Tu mai înțelegi ceva?

MATEI (*linișitor*): Înțelesurile sunt pe drum, dragă mea... E timpul să așterni masa.

ELVIRA: Ei, acum are să mai dureze puțin! Monica, hai de mă ajută... Să, mata, tăie, să un tabănet cu Virgil, să-l mai distrezi... Am impresia că logodnicul se cam plătisește, săracu'! (*Iese.*)

BUNICUL: O auzi, mă? ...Pînă acum jucai tu cu mine, de acum încolo joc eu cu tine... Hai, să te distrez! (*Incepe.*) N-ai impresia că să-l săcuteți mai deșteaptă do cind știe că se mărită?

VIRGIL: Deșteaptă a fost ca întotdeauna, numai nu se arăta.

BUNICUL: Ascultă-mă ce-ți spun... A mare să-i pus în minte să te îngropă în căsătorie!

VIRGIL: Cine săpă gropă altuin... (*Ride*) cade singur în ea...

BUNICUL: Nu, mă: știe sigur că nu-i mort! Si, ea tocmai a aflat! (*Iese. Si Virgil după el.*)

MATEI (*obosit, se lasă pe canapea*): Ei, a dat Dumnezeu și să-l săcutește de liniște! (*E atent la Monica.*) Nu te duci să-o ajuti pe mătușă-tă? Are destule de trebăuit!

MONICA: Treaba mea ești tu!

MATEI: Zău!... (*Își scoate o țigardă.*) Si, ce treabă ai tu cu mine?

MONICA: Să stau cu tine... Vrei?

MATEI: Dacă vrei tu...

(*Monica se ghemuiște lingă taică-su.*)

MONICA: De ce ești tu așa de mărunți?

MATEI: Cind bagă de seamă căte lucru frumoase sănă pe lume, și cind ajungi să înțelegi lucrul ăsta, nespus de simplu, că niciodată nu vor putea fi, toate, ale tale... atâtă frumusețe ajunge, uneori, să te descurajeze...

MONICA: Atât de mult îți-a plăcut Aura?

MATEI: Mi-a amintit ce este tincrețea.

MONICA: Atunci, ai rezistat destul de bine!

MATEI : Ei, să reziști unei ispite nu-i neapărat o virtute !

MONICA : În orice caz, trebuie să fie foarte obositor !

MATEI : Destul de obositor ; nu-i aşa uşor să aranjezi fericirea altora.

MONICA : Iți pare râu ?

MATEI : Nu, bineînțeles. Dar, parcă am pierdut ceva esențial. Înțelegi ?

MONICA : Cred că da.

MATEI : Sunt ca soarele de iarnă : luminez, dar nu mai încalezesc.

MONICA : Să, să luminezi, e puțin lucru ?

MATEI : Mă tem, tăticule, că îmbătrinesc !

MONICA : Aș ! N-ai tu timp de aşa ceva. Ești prea ocupat. Să, apoi, ești prea deschis că să nu găsești tu o metodă de a rămâne tânăr.

MATEI : Cum să nu ! Să eu știu una : cea mai bună metodă de a nu îmbătrini e să mori tânăr.

MONICA : O, cum poti să spui aşa ceva ?

MATEI : Ei, dar dacă se întâmplă, cum mi să-a întâmplat mie, să scapi ocazia asta, atunci, cea mai bună metodă de a rămâne tânăr e să nu îmbătrinesci !

MONICA : Excellent ! Să, se poate ?

MATEI : Nu. Dar se poate temporiza. Tot secretul e să știi să aștepți ! De aceea, un bătrân cuminte își desăvârșește educația trăind printre tineri, singurii care au timp și pentru care așteptarea mai înseamnă ceva.

MONICA : Tăticule, știi ce ?... Cred că n-am să te părăsești niciodată. Am să rămân cu tine totă viața ! Vrei ?

MATEI : Nu. Să, chiar dacă nu vrea, nu se poate. Într-o zi, va veni și pentru tine un tânăr zimbitor... Aro să-ți zâmbească. Să ai să te duci cu el. Așa cum și eu am zîmbit manuș-ti și a venit după mine. Așa merge lumea. Ai să fi, în clipa aceea, cea mai frumoasă logodnică din lume. (Intră Elvira cu o tavă plină cu pahare de vin.)

ELVIRA : Dragă Matei, tatălă vrea să cionească un pahar.

(Intră bunicul și Virgil)

BUNICUL : Unde, unde sunt copiii ?

ELVIRA (din pragul ușii dinspre grădină) : Andrei !... Aura, Ilinen... sau cine Dumnezeu și fi... intrăți în casă ! Vă cheamă bunicu' !

BUNICUL : Chiar așa... Veniți !... Hai, Matei ! Să tu, Monica... la luăți un pahar în mîndă !... Un vin ca ăsta nu se cade să-l strici pe sarmale proaste. Îl bei și te sfînești ! (Intră Andrei și Aura, cu pârul despletit.) La te uită, cine-mi ești ! Așa, va să zică, ai venit și mătălușă!

AURA : Venit ! Ce să fac ?

BUNICUL : Să... să de adineaori... Unde e ?

AURA : A rămas în grădină.

BUNICUL : Păi, de ce a rămas în grădină ?

ANDREI : Lasă, bunicule, cînd o să-i fi, vine și ea. Acum, să beam un pahar !

BUNICUL : Da, un pahar... Că-i o zi mare !

Dar, ce înseamnă o zi mare ? Că sunt tot felul de zile : lungi, scurte, grele, pline, de muncă, de odihnă, de naștere, de logodnă, de nună... Pe toate le cunoaștem ! Numai ziua morții se deosebesc, întrucîtva, de toate celelalte : nu i se poate supraviețui ! Ei, da, co voiam să spun... A !... O zi mare e o zi în care își simți înimă plină... O zi în care simți că n-ai trăit degeaba... (Se oprește deodată.) Dar Lili de ce n-a venit ?

ELVIRA (blindă) : Tataie...

BUNICUL : Ei, lasă, știu, le cam încreu...

A murit, nu ? Bîntă de ea !... Noi brem, și ea... părință ! Dar a lăsat doi copii... Să cei doi să vor face patru ; și cei patru, gase... Șase împărțit în doi face trei... Din trei în trei, sporește toată lumea ! Să, aşa, se va înnădi carne de carne, intru bucurie și durere... pînă la sfîrșitul zilelor... de-a pururea.

MATEI : Eu ridic paharul pentru bunicu' !

MONICA : Trăiască bunicu' !

TOTI : Ura !!!

BUNICUL : Aș ! Ce să mai trăiască ?! E că și mort. Unicul privilegiu al morților e că nu trebuie să mai moară.

MONICA (cu sentimentul unei revelații) : Tăticule, am o idee formidabilă... În definitiv, ce-ar fi dacă te-ai căsători și tu ! Eu închin pentru logodnică ta !

BUNICUL : Altă logodnică ?!

MATEI (surprins) : Nu, tată, e tot aceea. Numai, închă n-a venit.

BUNICUL : Să, vine ?

MATEI : Știi eu ?! Sunt oameni care nu așteaptă niciodată nimic. Cînd neașteptatul, totuși, vine, nici măcar nu-l recunosc. Eu, unul, sănătatea dintre cei care așteaptă ?

S F İ R Ş İ T